Zhodnocení finanční situace podniku XY s využitím finanční analýzy

Daniel Horák

Bakalářská práce
2014

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav podnikové ekonomiky
akademický rok: 2013/2014

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení:	**Daniel Horák**
Osobní číslo:	**M11141**
Studijní program:	**B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor:	**Management a ekonomika**
Forma studia:	**prezenční**
Téma práce:	**Zhodnocení finanční situace podniku XY s využitím finanční analýzy**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- **Proveďte kritickou literární rešerši problematiky finanční analýzy**

II. Praktická část

- **Charakterizujte analyzovaný podnik XY**
- **Analyzujte hospodaření podniku XY s použitím metod a nástrojů finanční analýzy**
- **Na základě provedené analýzy zhodnoťte finanční situaci podniku XY a navrhněte závěrečná doporučení**

Závěr

Rozsah bakalářské práce:	**cca 40 stran**
Rozsah příloh:	
Forma zpracování bakalářské práce:	**tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ a Karel ŠTEKER. Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady. 2. rozš. vyd. Praha: Grada, 2013, 236 s. ISBN 978-80-247-4456-8.
LEE, Alice C., John C. LEE a Cheng F. LEE. Financial Analysis, Planning & Forecasting: Theory and Application. 2nd Edition. Singapore: World Scientific Publishing, 2009, 1101 s. ISBN 978-9812706089.
MARINIČ, Pavel. Finanční analýza a finanční plánování ve firemní praxi. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2008, 191 s. ISBN 978-80-245-1397-3.
SEDLÁČEK, Jaroslav. Finanční analýza podniku. 2. aktualiz. vyd. Brno: Computer Press, 2011, 152 s. ISBN 978-80-251-3386-6.

Vedoucí bakalářské práce:	**Ing. et Ing. Jiří Konečný, Ph.D.** Ústav krizového řízení
Datum zadání bakalářské práce:	**22. února 2014**
Termín odevzdání bakalářské práce:	**16. května 2014**

Ve Zlíně dne 22. února 2014

L.S.

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

doc. Ing. Boris Popesko, Ph.D.
ředitel ústavu

Příloha 3

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním bakalářské/diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby[1];

- bakalářská/diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému,

- na mou bakalářskou/diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3[2];

- podle § 60[3] odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

---

[1] *zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:*

(1) Vysoká škola nevýdělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

[2] *zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:*

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacího zařízení (školní dílo).

[3] *zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:*

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

- podle § 60[4] odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou/diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);

- pokud bylo k vypracování bakalářské/diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že:

- jsem bakalářskou/diplomovou práci zpracoval/a samostatně a použité informační zdroje jsem citoval/a;

- odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 12.5.2014 ....

---

[4] *zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:*

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Cílem této bakalářské práce je vypracování finanční analýzy podniku XY za roky 2009 – 2012. Bakalářská práce je rozdělena na část teoretickou a praktickou. Teoretická část vychází z literární rešerše, která se zaměřuje na podstatu a význam finanční analýzy. Informuje o jejích základních metodách a postupech. Praktická část je ze začátku věnována představení společnosti. Následuje samotná finanční analýza podniku XY, která je zpracována pomocí účetních výkazů a interních informací společnosti. V závěru praktické části je na základě dosažených výsledků posouzeno finanční zdraví podniku a jsou navrhnuta doporučení ke zlepšení budoucího vývoje.

Klíčová slova: finanční analýza, účetní výkazy, horizontální analýza, vertikální analýza, ukazatelé zadluženosti, ukazatele likvidity, ukazatelé rentability, ukazatelé aktivity, souhrnné ukazatele

ABSTRACT

The aim of this bachelor thesis is to work out the financial analysis of a company XY per years 2009 – 2012. This bachelor thesis is divided into a theoretical and a practical part. The theoretical part is based on a research of literature, which is focused on substance and importance of the financial analysis. It provides information on its basic methods and procedures. The beginning of the practical part is dedicated to the introduction of the company. It is followed by the financial analysis of the company XY, which is processed by using financial statements and internal information of the company. At the end of the practical part is considered the financial health of the company based on the results obtained. Recommendations for improvemend its future developement are made.

Keywords: finacial analysis, account sheet, horizontal analysis, vertical analysis, indebrednes ratios, liquidity ratios, profitability ratios, activity ratios, summary ratios

Poděkování

Rád bych poděkoval vedoucímu mé bakalářské práce, panu Ing. et Ing. Jiřímu Konečnému, Ph.D., za cenné rady a odborné vedení, které mi při psaní práce velmi pomohly.

Zároveň bych chtěl poděkovat mým rodičům za podporu a trpělivost v průběhu mého studia.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD **10**
I TEORETICKÁ ČÁST **11**
1 FINANČNÍ ANALÝZA **12**
1.1 PODSTATA FINANČNÍ ANALÝZY 12
1.2 UŽIVATELÉ FINANČNÍ ANALÝZY 12
1.3 ZDROJE INFORMACÍ PRO FINANČNÍ ANALÝZU 13
1.3.1 Rozvaha 13
1.3.2 Výkaz zisku a ztráty 14
1.3.3 Cash flow 15
2 METODY FINANČNÍ ANALÝZY **16**
2.1 FUNDAMENTÁLNÍ ANALÝZA 16
2.2 TECHNICKÁ ANALÝZA 16
3 UKAZATELE FINANČNÍ ANALÝZY **18**
3.1 ANALÝZA ABSOLUTNÍCH UKAZATELŮ 18
3.1.1 Horizontální analýza 18
3.1.2 Vertikální analýza 18
3.2 ANALÝZA ROZDÍLOVÝCH UKAZATELŮ 19
3.3 ANALÝZA POMĚROVÝCH UKAZATELŮ 19
3.3.1 Poměrové ukazatele zadluženosti 20
3.3.2 Poměrové ukazatele likvidity 21
3.3.3 Poměrové ukazatele rentability 23
3.3.4 Poměrové ukazatele aktivity 25
3.3.5 Poměrové ukazatele produktivity práce 26
4 ANALÝZA SOUSTAV UKAZATELŮ **27**
5 SOUHRNNÉ MODELY HOSPODAŘENÍ **28**
5.1 Z – SKÓRE 28
5.2 EKONOMICKÁ PŘIDANÁ HODNOTA (EVA) 29
5.3 INDEX IN 30
II PRAKTICKÁ ČÁST **31**
6 PŘEDSTAVENÍ SPOLEČNOSTI XY **32**
6.1 PŘEDMĚT PODNIKÁNÍ 32
6.2 CHARAKTERISTIKA SPOLEČNOSTI XY 32
6.3 SPOLEČNÍCI A STATUTÁRNÍ ORGÁNY PODNIKU XY 33
6.4 CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ SKUPINY 33
6.5 HODNOTY A CÍLE 33
6.6 SWOT ANALÝZA 34
7 FINANČNÍ ANALÝZA SPOLEČNOSTI **35**
7.1 ANALÝZA ABSOLUTNÍCH UKAZATELŮ 35
7.1.1 Horizontální analýza aktiv 35
7.1.2 Horizontální analýza pasiv 36
7.1.3 Horizontální analýza výnosů 37

7.1.4 Horizontální analýza nákladů 38
7.1.5 Vertikální analýza aktiv 39
7.1.6 Vertikální analýza pasiv 41
7.1.7 Vertikální analýza výnosů 42
7.1.8 Vertikální analýza nákladů 43
7.2 ANALÝZA POMĚROVÝCH UKAZATELŮ 44
7.2.1 Analýza zadluženosti 44
7.2.2 Analýza likvidity 46
7.2.3 Analýza rentability 47
7.2.4 Analýza aktivity 49
7.2.5 Analýza produktivity práce 50
7.2.6 Spider analýza 50
7.3 ANALÝZA SOUSTAV UKAZATELŮ 51
7.4 ANALÝZA SOUHRNNÝCH MODELŮ HOSPODAŘENÍ 52
7.4.1 Z – skóre 52
7.4.2 Index IN99 53
7.4.3 Ekonomická přidaná hodnota 54
8 ZHODNOCENÍ VÝSLEDKŮ PROVEDENÉ ANALÝZY A ZÁVĚREČNÁ DOPORUČENÍ 56
8.1 ZADLUŽENOST 56
8.2 LIKVIDITA 56
8.3 RENTABILITA 57
8.4 AKTIVITA 57
8.5 CELKOVÉ HODNOCENÍ A DOPORUČENÍ 57
ZÁVĚR 59
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY 60
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK 62
SEZNAM OBRÁZKŮ 63
SEZNAM TABULEK 64
SEZNAM PŘÍLOH 65

ÚVOD

Pro Českou republiku je neodmyslitelně důležitý automobilový průmysl. Za rok 2013 se u nás vyrobilo 1 128 000 automobilů. S 5 % podílem automobilového průmyslu na HDP přispívá Česká republika nejvíc v Evropě. Navíc v počtu vyrobených aut na obyvatele, spolu se Slovenskem, zaujímá první dvě místa v konkurenci všech evropských států. Na tomto trhu ovšem panuje mezi výrobci a dodavateli tvrdá konkurence, která ovlivňuje celý jeho vývoj. Jedním z významných dodavatelů automobilek je i podnik XY, který se specializuje na výrobu polohovacích sedadel, uzamykacích systémů a klimatizací. Jeho výrobky je dnes možné najít v každém třetím automobilu.

Cílem bakalářské práce je zpracovat finanční analýzu podniku XY v letech 2009 až 2012, zhodnotit jeho finanční situaci a upozornit na nedostatky, které by v budoucnosti mohly způsobovat problémy. Na základně zjištěných údajů pak navrhnout opatření, která by mohla přispět ke zlepšení finanční situace podniku.

Bakalářská práce bude rozdělena na část teoretickou a praktickou. Teoretická část bude vycházet z rozboru odborných literárních zdrojů a pramenů, které se zaměřují na problematiku finanční analýzy. Pozornost bude věnována především podstatě, zdrojům a základním metodám finanční analýzy. Další část bude zaměřena na analýzy absolutních, rozdílových a poměrových ukazatelů a souhrnných ukazatelů hospodaření, které tvoří základ celé finanční analýzy.

V praktické části bude nejprve představen podnik XY, jeho charakteristika a cíle. Pomocí SWOT analýzy budou zhodnoceny silné a slabé stránky podniku. Poté bude následovat část, kde teorie bude uvedena do praxe, tedy samotná finanční analýza, při které budou využity účetní výkazy z let 2009 až 2012. Nejdříve bude zpracována horizontální a vertikální analýza aktiv, pasiv, nákladů a výnosů podniku XY. Následně bude provedena analýza poměrových ukazatelů, tzn. zadluženosti, likvidity, rentability, aktivity a produktivity práce. V této části bude analyzován také konkurenční podnik, který zajistí potřebné srovnání s podnikem XY. Analýza bude ukončena metodami, které hodnotí finanční stabilitu podniku. Mezi tyto metody patří Z – skóre, Index IN a ekonomická přidaná hodnota. Na závěr bude zhodnoceno celkové hospodaření a budou navrhnuta doporučení pro případné zlepšení finanční situace podniku XY.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 FINANČNÍ ANALÝZA

1.1 Podstata finanční analýzy

Finanční analýza je oblastí, která představuje důležitou součást komplexu finančního řízení podniku. Pro zhodnocení finanční situace se mimo jiné používá celá řada absolutních a poměrových ukazatelů. Podstatou využití těchto ukazatelů je komplexní hodnocení hospodaření podniku a formulace doručení pro jeho další vývoj. Cílem finanční analýzy je celkově posoudit úroveň finančního zdraví, odhadnout jeho budoucí vývoj a zajistit opatření pro další ekonomický růst. Je velmi důležité, aby každý manažer uměl vyhodnotit finanční situaci a na základě údajů rozhodnul, co je pro podnik výhodné. (Dluhošová, 2010, s. 71)

1.2 Uživatelé finanční analýzy

Významným zdrojem informací o podniku jsou finanční údaje, díky kterým lze zjistit, jak si daný podnik stojí s porovnáním s konkurencí. O tyto informace projevuje zájem mnoho subjektů a zainteresovaných stran, které lze podle rozdělit takto:

Podle zdrojů finančních prostředků:

- Vlastníci (investoři)
- Věřitelé (banky)
- Obchodní věřitelé (dodavatelé)

Podle pravomocí v řízení podniku:

- Vlastníci
- Management podniku
- Vnitropodnikové hospodářské jednotky

Podle typu podílu na výstupech podniku:

- Zaměstnanci
- Obchodní dodavatelé
- Banky
- Investoři
- Stát
- Management

(Dluhošová, 2010, s. 71)

1.3 Zdroje informací pro finanční analýzu

Primární zdrojem informací pro zpracování finanční analýzy jsou účetní výkazy podniku – rozvaha, výkaz zisků a ztráty, přehled o peněžních tocích (cash flow), přehled o změnách vlastního kapitálu a příloha k účetní uzávěrce. Uživatelé mohou čerpat důležité informace také z výročních zpráv podniku, ze zpráv auditorů, z firemní statistiky produkce, z oficiálních ekonomických statistik z burzovního zpravodajství, z odborného tisku a z nezávislých hodnocení a prognóz. (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013, s. 18)

Nejlepší přístup k podnikovým informacím má interní analytik. Ten se ke všem potřebným datům a komentářům jednoduše dostane přes management podniku. Pokud si podnik najme externího pracovníka, nastane problém s vlastní znalostí podniku, která je při analýze důležitá. Pozitivní stránkou však může být nezávislý úhel pohledu. Nejsložitější přístup k datům, mají externí osoby, které přímo s podnikem nespolupracují. Informace proto musí vyhledávat z veřejně přístupných zdrojů, které jsou často neúplné. Externí analytik tudíž může mít při zpracování finanční analýzy problémy. (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013, s. 18)

1.3.1 Rozvaha

Rozvaha je účetním výkazem, který zachycuje majetkovou strukturu (aktiva) a finanční strukturu (pasiva) podniku. Pro rozvahu platí vždy bilanční pravidlo, kdy se hodnota aktiv rovná hodnotě pasiv. Stav jednotlivých položek rozvahy se zaznamenává k poslednímu dni každého roku. (Sedláček, 2010, s. 33)

Majetkovou strukturou podniku je možné chápat jako souhrn všech hmotných a nehmotných věcí, pohledávek a ostatních majetkových hodnot, které podnik využívá ke svému podnikání. Aktiva je možné rozdělit podle doby, za jakou je podnik umí přeměnit na peněžní prostředky. (Hrdý a Horová, 2009, s. 31)

Aktiva se dělí takto:

- Pohledávky za upsaný základní kapitál
- Dlouhodobý majetek
- Oběžná aktiva
- Časové rozlišení

(Hrdý a Horová, 2009, s. 31)

Finanční strukturou podniku se rozumí podnikový kapitál, ze kterého je financován jeho majetek. Tato část majetku je zachycena na pravé části rozvahy, v pasivech.

Pasiva je možné rozdělit takto:

- Vlastní kapitál
- Cizí zdroje
- Časové rozlišení

(Hrdý a Horová, 2009, s. 33)

Snahou manažerů je nalezení souladu mezi finanční a majetkovou strukturou. Výsledkem hledání optimální finanční struktury lze označit finanční strukturu podnikového kapitálu, která je spojena s minimálními náklady na jeho pořízení. (Hrdý a Horová, 2009, s. 33)

Tabulka 1 Struktura rozvahy

Rozvaha společnosti k 31.12.2XXX			
AKTIVA		**PASIVA**	
A.	**Pohledávky za upsaný ZK**	**A.**	**Vlastní kapitál**
B.	**Dlouhodobý majetek**	**A.I.**	**Základní kapitál**
B.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	A.II.	Kapitálové fondy
B.II.	Dlouhodobý hmotný majetek	A.III.	Rezervní fondy
B.III.	Dlouhodobý finanční majetek	A.IV.	VH z minulých let
		A.V.	VH účetního období
C.	**Oběžná aktiva**	**B.**	**Cizí zdroje**
C.I.	Zásoby	B.I.	Rezervy
C.II.	Dlouhodobé pohledávky	B.II.	Dlouhodobé závazky
C.III.	Krátkodobé pohledávky	B.III.	Krátkodobé závazky
C.IV.	Krátkodobý finanční majetek	B.IV.	Bankovní úvěry a výpomoci
D.	**Časové rozlišení**	**C.**	**Časové rozlišení**

Zdroj: Knapková, Pavelková a Šteker, 2013

1.3.2 Výkaz zisku a ztráty

Každý podnik prostřednictvím svého hospodaření produkuje zisk nebo ztrátu. Ten se vypočítává ve výkazu zisku a ztráty a zachycuje strukturu výnosů a nákladů a informuje o schopnosti vytvářet dostatečnou velikost zisku. Stejně jako rozvahu jej podniky sestavují pravidelně v ročních intervalech. (Sedláček, 2010, s. 41)

Jak rozvaha, tak i výkaz zisku a ztráty jsou vnitřně propojeny pomocí výsledku hospodaření. Hodnotu výsledku hospodaření je možné zjistit dvěma způsoby. V základním kapitálu na straně pasiv a také na konci výkazu zisku a ztráty. (Sedláček, 2010, s. 41)

Rozdíl mezi rozvahou a výkazem zisku ztráty je v charakteru vykazovaných dat. Rozvaha zachycuje hodnotu aktiv a pasiv k určitému okamžiku, zatímco výkaz zisku a ztráty se vztahuje k časovému intervalu (ročnímu, půlročnímu). (Sedláček, 2010, s. 42)

1.3.3 Cash flow

Cash flow je definován jako reálný pohyb peněžních prostředků podniku za určité období. Podává také informace o příjmech a výdajích. Podnik cash flow využívá zejména pro řízení likvidity. Díky správnému nastavení se podnik může vyvarovat případné neschopnosti splácení svých závazků. (Landa, 2008, s. 43)

2 METODY FINANČNÍ ANALÝZY

Při hodnocení ekonomických procesů v podniku se obvykle rozlišují dvě metody finanční analýzy, které slouží jako instrument finančního řízení. Jedná se o fundamentální (kvalitativní) analýzu a technickou (kvantitativní) analýzu. Obě tyto metody jsou navzájem provázané, protože evaluace výsledků technické analýzy je bez základních znalostí ekonomických procesů velmi obtížná. (Sedláček, 2011, s. 7)

2.1 Fundamentální analýza

Podstatou fundamentální analýzy jsou rozsáhlé znalosti vzájemných souvislostí mezi ekonomickými a mimoekonomickými ději, zkušenosti odborníků a také subjektivní odhady. Výstupem fundamentální analýzy podniku je identifikace okolního prostředí. Podle Sedláčka jde o analýzu vlivu:

- Vnitřního a vnějšího ekonomického prostředí podniku,
- Právě probíhající fáze života podniku
- Charakteru podnikových cílů

Jako příklad lze uvést SWOT analýza, metoda kritických faktorů úspěšnosti, BCG matice nebo metodu balanced scorecard. (Sedláček, 2011, s. 7)

2.2 Technická analýza

U technické analýzy se využívají matematické, matematicko – statistické a další algoritmizované metody ke kvantitativnímu zpracování informací a následnému vyhodnocení výsledků z ekonomického hlediska. Využíváním těchto metod a postupů při zpracování finanční analýzy v minulosti docházelo k jejich standardizaci. V praxi se staly oblíbené zejména pro svou jednoduchost. (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013, s. 61; Ručková, 2011, s. 41)

K základním metodám, které se při finanční analýze využívají, patří:

- Analýza absolutních ukazatelů
    - Horizontální analýza
    - Vertikální analýza
- Analýza rozdílových ukazatelů
    - Čistý pracovní kapitál

- Analýza poměrových ukazatelů
    - Analýza likvidity
    - Analýza rentability
    - Analýza aktivity
    - Analýza zadluženosti
    - Analýza produktivity práce
- Analýza soustav ukazatelů
    - Pyramidový rozklad
- Souhrnné modely hospodaření
    - Altamanův model (Z – skóre)
    - Ekonomický přidaná hodnota (EVA)
    - Neumeirových Index IN

(Knápková, Pavelková a Šteker, 2013, s. 61; Ručková, 2011, s. 41)

3 UKAZATELE FINANČNÍ ANALÝZY

Mezi základní ukazatele finanční analýzy lze zařadit: absolutní, rozdílové a poměrové ukazatele. Tito ukazatelé umožňují manažerům posoudit úroveň finančního zdraví podniku.

3.1 Analýza absolutních ukazatelů

Absolutní ukazatelé se využívají zejména k analýze vývojových trendů. Horizontální a vertikální analýza představují základ rozboru účetních výkazů a poskytují do nich snadnější náhled. Obě metody umožňují vidět absolutní údaje z účetních výkazů v určitých souvislostech. Cílem horizontální a vertikální analýzy je rozbor minulého vývoje finanční situace a jeho příčin, s možností predikovat budoucí vyhlídky podniku. Při zkoumání problémových oblastí je nutností podrobit je podrobnější analýze. (Holečková, 2008, s. 42)

3.1.1 Horizontální analýza

Horizontální analýza zkoumá změny absolutních ukazatelů v čase, ukazuje změnu v určité položce v procentech nebo indexem. Jelikož se jednotlivé položky výkazů srovnávají v čase po řádcích, hovoří se o horizontální analýze. Cílem je změřit pohyby všech veličin vyskytujících se ve výkazech a absolutně nebo relativně změřit jejich intenzitu. Při analýze je nutné mít údaje za minimálně dvě po sobě jdoucí období. (Holečková, 2008, s. 43)

Postup výpočtu je jednoduchý:

1. vypočte se rozdíl hodnot po sobě jdoucích let (absolutní výše změny)

$$Absolutní\ změna = hodnota_{\ t} - hodnota_{\ t-1} \qquad (1)$$

2. vyjádří se procentem k hodnotě výchozího roku (relativní výše změny)

$$Procentní\ změna = \frac{Absolutní\ změna}{hodnota\ t-1} * 100\% \qquad (2)$$

(Holečková, 2008, s. 43)

3.1.2 Vertikální analýza

Vertikální analýza zjišťuje procentní strukturu položek uvedených ve výkazech. Základ tvoří 100% rozvahový součet, výkony nebo tržby. V případě rozvahy se jako suma položek bere celková bilanční suma. Jednotlivé hodnoty položek se pak dělí celkovou bilanční sumou a vyjadřují, z kolika procent se na celkové bilanční hodnotě podílejí. Součet všech podílů by měl samozřejmě vyjít 100 %. Bilanční sumou je možné chápat i různé podpoložky, které chceme analyzovat – oběžná aktiva, cizí zdroje apod. (Kislingerová, 2008, s. 13)

3.2 Analýza rozdílových ukazatelů

Rozdílové ukazatele, označované jako fondy finančních prostředků, jsou využívány zejména k analýze a řízení finanční situace podniku. Vyjadřují rozdíl mezi součtem určitých položek krátkodobých aktiv a určitých položek krátkodobých pasiv. (Sedláček, 2011, s. 35)

Čistý pracovní kapitál – patří k nejvýznamnějším rozdílovým ukazatelům, který se vypočítá jako rozdíl mezi celkovými oběžnými aktivy a celkovými krátkodobými dluhy. Tyto dluhy jsou vymezeny od splatnosti 1 rok až po splatnost 3 měsíce. Rozdělení dluhu podle doby splatnosti umožňuje přesněji určit část peněžních prostředků v oběžných aktivech, která je určena na brzkou úhradu krátkodobých závazků a část, která je relativně volná a je možné ji chápat jako finanční fond. Pro podnik tento fond přestavuje část oběžného majetku, který je financován dlouhodobým kapitálem. (Sedláček, 2010, s. 67)

Čistý pracovní kapitál má velmi významný vliv na solventnost podniku. Přebytek krátkodobých aktiv nad krátkodobými závazky lze chápat jako stabilní finanční situaci podniku s dobrou likviditou. Pokud podnik potká náhlá nepříznivá událost, která bude vyžadovat vysoký výdej peněžních prostředků, čistý pracovní kapitál bude sloužit jako finanční rezerva, která umožní podniku pokračovat ve svých činnostech. Velikost rezervy závisí na mnoha faktorech – obratovosti krátkodobých aktiv, konkurence, stabilita trhu, daňová legislativa apod. (Sedláček, 2011, s. 36)

3.3 Analýza poměrových ukazatelů

Poměrové ukazatele patří mezi základní nástroje finanční analýzy. Analýza účetních výkazů patří mezi nejoblíbenější metody zejména proto, že lze díky ní získat rychlou představu o finanční situaci podniku. Základem poměrových ukazatelů je, že dávají do poměru různé položky rozvahy, výkazu zisků a ztrát a cash flow. Proto je možné sestavit velké množství ukazatelů. Nicméně v praxi se jich používá jen několik, rozdělených do skupin podle oblastí hodnocení hospodaření a finančního zdraví podniku. Jde zejména o ukazatele zadluženosti, likvidity, rentability a aktivity. U hlavních poměrových ukazatelů existují doporučené hodnoty, které jsou však pouze orientační. Manažer pracující s doporučenými hodnotami, by měl jejich využití pečlivě zvážit, protože každý podnik je jedinečný. (Knápková, Pavelková a Šteker 2013, s. 84)

3.3.1 Poměrové ukazatele zadluženosti

Hodnotit finanční stabilitu podniku lze také poměrovými ukazateli zadluženosti. Tyto ukazatele posuzují rovnováhu mezi zdroji financování a jejich rozmístěním do majetku podniku. Při analýze zadluženosti se používají ukazatelé, které jsou odvozeny z rozvahy a vycházejí ze vzájemných vztahů mezi položkami vlastního kapitálu a cizího kapitálu. Zadluženost je chápána jako situace, kdy podnik využívá ke svému financování aktiv cizí zdroje (dluhy). Podnik by se měl dále zadlužovat jen tehdy, pokud výnosnost dodatečně získaného dluhového kapitálu převyšuje výnosnost nákladů spojených s jeho použitím (tj. úrok placený z cizího kapitálu). (Hrdý a Horová, 2009, s. 129)

K posouzení zadluženosti se nejčastěji používají tyto ukazatele:

Ukazatel celkové zadluženosti – vyjadřuje poměr celkových zdrojů k celkovým aktivům. Obecně lze říci, že čím vyšší je hodnota tohoto ukazatele, tím vyšší je zadluženost podniku a tím složitější bude od věřitelů získat nový závazek. U tohoto ukazatele je nutné brát v potaz celkovou výnosnost z celkového vloženého kapitálu a také strukturu cizího kapitálu. Doporučená hodnota se uvádí mezi 0,3 – 0,6 (30 – 60 %), při respektování oborových standardů. (Hrdý a Horová, 2009, s. 129)

$$Celková\ zadluženost = Cizí\ zdroje / Celková\ aktiva \qquad (3)$$

Míra zadluženosti – poměřuje cizí a vlastní kapitál. Tento ukazatel je pro banku velmi důležitý, pokud podnik žádá o nový úvěr. Banka také analyzuje časový vývoj tohoto ukazatele, zda se podíl cizích zdrojů zvyšuje nebo snižuje. Hodnota ukazatele naznačuje, do jaké míry by mohly být ohroženy nároky věřitelů. (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013, s. 87)

Manažer by se při analýze neměl omezovat jen na zastoupení cizího a vlastního kapitálu v rozvaze, měl by také zohlednit strukturu zdrojů z hlediska splatnosti. Krátkodobé zdroje jsou pro podnik výrazně rizikovější, protože je podnik musí dříve splatit. Dlouhodobé zdroje jsou méně rizikové, nicméně riziko je vykoupeno vyšší cenou dlouhodobých zdrojů financování. V tomto případě je možné k výpočtu použít podíl dlouhodobých cizích zdrojů na celkových cizích zdrojích. Dlouhodobé cizí zdroje je možné rozdělit takto: dlouhodobé závazky, dlouhodobé bankovní úvěry, rezervy a dlouhodobé závazky vyplývající z leasingové formy financování. (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013, s. 87)

$$Míra\ zadluženosti = Cizí\ zdroje / Vlastní\ kapitál \qquad (4)$$

Úrokové krytí – říká, kolikrát zisk před úroky a zdaněním pokryje nákladové úroky k cizímu kapitálu. Podle docílených hodnot tohoto ukazatele lze posoudit, jak efektivně podnik hospodaří. Pokud je hodnota rovna 100 %, znamená to, že zisk byl použit pouze na úhradu nákladových úroků a je tedy roven nule. Je-li ukazatel nižší než 100 % znamená to, že podnik není schopen vydělat ani na nákladové úroky. (Dluhošová, 2010, s. 79)

$$Úrokové\ krytí = EBIT / nákladové\ úroky \qquad (5)$$

Krytí dlouhodobého majetku vlastním kapitálem – sledováním tohoto ukazatele lze zjistit vývoj poměru vlastního kapitálu na dlouhodobém majetku. Pokud je hodnota vyšší než 1, znamená to, že podnik využívá vlastní kapitál i ke krytí oběžných aktiv. Podnik tím sděluje, že dává větší přednost stabilitě před výnosem. Podnik by se měl vyvarovat poklesu pod hodnotu 1, protože při nutnosti splácet dluhy by mohla být narušena kontinuita podnikání. (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013, s. 87 – 88)

$$Krytí\ dlouhodobého\ majetku\ vlastním\ kapitálem = VK / Dlouhodobý\ majetek \qquad (6)$$

Krytí dlouhodobého majetku dlouhodobými zdroji – u tohoto ukazatele platí zlaté pravidlo financování, kdy by dlouhodobý majetek měl být kryt dlouhodobými zdroji. Výsledek menší jak 1 říká, že podnik musí krýt část svého dlouhodobého majetku krátkodobými zdroji, tudíž může mít problémy s úhradou svých dluhů. Podnik je podkapitalizován, jedná se o agresivní strategii financování, která je velmi riziková. Pokud je ukazatel vysoko nad hodnotou 1, podnik je překapitalizován. Jedná se o konzervativní strategii financování, která je bezpečná, ale dražší. Při přiměřeném krytí mluvíme o neutrální strategii financování. (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013, s. 88)

$$Krytí\ DM\ dlouhodobými\ zdroji = (VK + Dlouhodobé\ CZ) / DM \qquad (7)$$

3.3.2 Poměrové ukazatele likvidity

Likvidita určité složky je schopnost přeměnit určitou složku bez velké ztráty hodnoty na peněžní hotovost. Likviditou podniku se rozumí schopnost podniku uhradit včas své závazky. Při nedostatku likvidity podnik není schopen využít investičních příležitostí a také není schopen hradit své závazky včas. V nejhorším případě se podnik může dostat do bankrotu. (Sedláček, 2011, s. 66)

Každá z cílových skupin hodnotící likviditu, může preferovat jinou úroveň likvidity. Pro manažery podniku může nedostatek likvidity znamenat snížení rentability, nevyužití příle-

žitostí, ztrátu kontroly nad podnikem a také nad kapitálovými investicemi. Většina akcionářů preferuje spíš nižší úroveň likvidity, protože krátkodobá aktiva představují neefektivní vázanost finančních prostředků, což může mít za následek nízkou rentabilitu vlastního kapitálu. Věřitelé si mohou nízkou likviditu spojovat s odkladem platby úroků, což podniku získání dalších peněžních prostředků prodražuje. Snížená likvidita může vést ke ztrátě vztahů s dodavateli, neboť podnik není schopen plnit své smlouvy. (Sedláček, 2011, s. 66)

Běžná likvidita – ukazuje, kolikrát jsou oběžná aktiva kryta krátkodobými závazky, resp. kolik korun oběžných aktiv kryje jedna koruna krátkodobých dluhů. Znázorňuje, kolikrát by podnik byl schopen uspokojit své krátkodobé věřitele, pokud by transformoval všechen svůj oběžný majetek na hotovost. Čím je hodnota vyšší, tím větší část oběžných aktiv je kryta dlouhodobými zdroji, což snižuje riziko nesolventnosti v případě, že se nepodaří přeměnit méně likvidní prostředky na peněžní hotovost. Doporučené hodnoty tohoto ukazatele se pohybují v intervalu 1,5 – 2,5. (Holečková, 2008, s. 116)

Při výpočtu je vhodné odečíst od oběžných aktiv nedobytné promlčené pohledávky, protože likvidnost těchto pohledávek je velmi nízká. Manažeři by do výpočtu měli zahrnout jen pohledávky v čisté výši, o kterých mohou říct, že jsou v krátkém čase likvidní. Je důležité vývoj tohoto ukazatele posuzovat velmi důsledně. V případě rychlejšího nárůstu krátkodobých závazku než oběžných aktiv se ukazatel likvidity sníží. Pro podnik to může znamenat problém. Pokud ovšem je běžná likvidita větší než 1, oběžná aktiva a krátkodobé závazky vzrostou o stejnou částku, dochází k poklesu běžné likvidity. (Holečková, 2008, s. 117 - 118)

$$\textit{Běžná likvidita} = \textit{Oběžná aktiva} / \textit{Krátkodobé cizí zdroje} \qquad (8)$$

Pohotová likvidita – obvykle bývá označována jako likvidita 2. stupně. Doporučené hodnoty u tohoto ukazatele se pohybují v intervalu 1 – 1,5. Pokud se hodnoty vyskytují v tomto intervalu, podnik je schopen uhradit své závazky, aniž by musel prodat své zásoby. Jestliže je ukazatel vyšší, věřitelé nebudou mít problém poskytnout další závazky. Avšak pro akcionáře tento stav nebude příznivý, protože velký objem oběžných aktiv je v podobě pohotových prostředků, které přináší velmi nízký nebo žádný úrok. Obecně, velká výše krátkodobých aktiv směřuje k neefektivnímu využívání vložených prostředků a negativně tak ovlivňuje celkovou rentabilitu. (Ručková, 2011, s. 50)

$$\textit{Pohotová likvidita} = (\textit{Oběžná aktiva} - \textit{zásoby}) / \textit{Krátkodobé CZ} \qquad (9)$$

Hotovostní likvidita – znamená nejužší vymezení likvidity. Také bývá označována jako likvidita 1. stupně. Pracuje jen s těmi nejlikvidnějšími položkami rozvahy. Pod položkami s největší likviditou je možné si představit účty v bankách, sumu peněz v pokladně, ale také obchodovatelné cenné papíry. Všechny tyto položky představují finanční majetek. Elementem krátkodobých zdrojů obvykle jsou i běžné bankovní úvěry a krátkodobé finanční výpomoci. Pro ukazatel běžné likvidity existují doporučené hodnoty, které se nachází v rozmezí 0,2 – 0,5. Přesto však platí, že nesplnění těchto hodnot nemusí pro podnik znamenat finanční problémy, protože společnosti často využívají účetní přetažky a kontokorenty, které v rozvaze nemusejí být vidět. V případě vysokých hodnot tohoto ukazatele, podnik neefektivně využívá své finanční prostředky. (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013, s. 92; Ručková, 2011, s. 49)

Hotovostní likvidita = Krátkodobý finanční majetek / Krátkodobé CZ *(10)*

Podíl ČPK na OA – při posuzování čistého pracovního kapitálu se výsledek nesmí nacházet v záporných hodnotách, protože by došlo ke krytí dlouhodobých aktiv krátkodobými zdroji. Doporučené rozmezí pro tohoto ukazatele je 30 – 50%. (Dluhošová, 2010, s. 86)

Podíl ČPK na OA = Čistý pracovní kapitál / Oběžná aktiva *(11)*

3.3.3 Poměrové ukazatele rentability

Tato skupina ukazatelů znázorňuje ziskovost hospodaření podniku. Je důležité mít na paměti, že hodnoty těchto ukazatelů měří výkonnost minulých let. Obecně lze říct, že patří mezi nejvíce pohyblivé ukazatele, protože proměnné, které na něj přímo působí, firma těžko kontroluje. Existují tři skupiny ukazatelů rentability, které měří:

- Marže
- Obraty
- Vztahy mezi tržní a účetní hodnotou

(Lee, Lee a Lee, 2009, s. 34)

Rentabilita celkového kapitálu (ROA) – měří hrubou produkční sílu účetní jednotky, její celkovou výnosnost. Ukazatel ROA dává do poměru zisk s celkovými aktivy, bez ohledu na to, zda je podnik financuje z vlastních nebo cizích zdrojů. Výsledná hodnota pak říká, kolik korun vynesla každá koruna investovaného kapitálu. (Máče, 2006, s. 33)

ROA = EBIT / Aktiva *(12)*

Rentabilita vlastního kapitálu (ROE) – vyjadřuje, jak efektivně podnik umí zhodnotit kapitál, který byl do společnosti vložen vlastníky nebo akcionáři. O rentabilitu vlastního kapitálu se zajímají zejména akcionáři, ale taky vedení podniku, které zodpovídá za efektivní správu majetku akcionářů. (Grünwald a Holečková, 2007, s. 85 – 86)

Poměrový ukazatel slouží k testování:

- možné účasti vlastního kapitálu na navýšení kapitálových zdrojů
- udržitelné míry růstu firmy odvozené od nárůstu vlastního kapitálu
- šance na udržení reálné hodnoty vlastního kapitálu v inflačních podmínkách
- výši výnosnosti vlastního kapitálu ve srovnání s náklady na cizí kapitál

(Grünwald a Holečková, 2007, s. 86)

Ukazatel ROE by měl být vyšší než alternativní výnos ze stejně nebo bezrizikové investice na finančním trhu. Jako příklad je možné uvést průměrný roční výnos pětiletých státních dluhopisů do doby splatnosti. V některých případech tento ukazatel ztrácí vypovídací schopnost, protože pokud má podnik velmi nízký základní kapitál, hodnota rentability může být velmi vysoká. Podobné je to u podniků, které mají záporný vlastní kapitál i výsledek hospodaření. Rentabilita je v tomto případě kladná, ale logicky nedává žádný smysl. (Grünwald a Holečková, 2007, s. 86)

$$ROE = EAT / Vlastní\ kapitál \qquad (13)$$

Rentabilita tržeb (ROS) – bývá také nazývána jako zisková marže nebo ziskové rozpětí. Vyjadřuje schopnost podniku dosahovat zisku při dané úrovni tržeb a udává, kolik korun zisku dokáže podnik vyrobit na 1 korunu tržeb. Čím je hodnota tohoto ukazatele vyšší, tím pro podnik lépe. Ovšem pokud by hodnota rentability byla nízká, doprovázená rychlým obratem zásob a vysokým objemem tržeb, mohla být pro podnik mnohem příznivější než by tomu bylo naopak. (Hrdý a Horová, 2009, s. 126)

V čitateli je možné použít různé ukazatele zisku. Pokud je použit zisk po zdanění jedná se o tzv. čistou ziskovou marži. Při použití zisku před úroky a zdaněním (EBIT) by se jednalo o tzv. provozní ziskovou marži. Lze také ve jmenovateli místo tržeb použít výnosy, protože lépe vystihují jejich činnost. (Hrdý a Horová, 2009, s. 126)

$$ROS = Zisk / Tržby \qquad (14)$$

Rentabilita úplatného kapitálu (ROCE) – úplatným kapitálem se rozumí veškerý kapitál podniku, tj. vlastní kapitál a dlouhodobé a krátkodobé cizí zdroje nesoucí úrok. (Knápková, Pavelková a Šteker, s. 101)

$$ROCE = Zisk / Úplatný\ kapitál \qquad (15)$$

3.3.4 Poměrové ukazatele aktivity

Podnik ukazatele aktivity využívá při řízení svých aktiv, protože ukazují, jak efektivně umí se svými aktivy hospodařit. Ukazatele posuzují, jak jsou jednotlivé složky kapitálu vázané v určitých formách aktiv. Vlastní-li podnik nějaká přebytečná aktiva, vznikají mu tím nadbytečné náklady a nízký zisk. Pokud jich má nedostatek, poté přichází o možné tržby. (Hrdý a Krechovská 2013, s. 213)

Ukazatele aktiv dělíme na dva typy:

- Obratovost (počet obratů)
- Doba obratu

(Scholleová, 2008, s. 164)

Obratovost oznamuje o počtu obrátek za určité období, jinak řečeno to je podíl tržeb s hodnotou položky, jejíž obratovost počítáme. Čím je ukazatel vyšší, tím kratší dobu je majetek vázán a navyšuje zisk. (Scholleová, 2008, s. 164)

Doba obratu vyjadřuje čas jedné obrátky majetku. Podnik usiluje o co největší zkrácení této doby, protože tím zvyšuje počet obrátek. Řídí se tedy pravidlem maximalizovat obrátky a minimalizovat dobu obratu. (Scholleová, 2008, s. 164)

Doba obratu zásob – informuje o tom, za jakou dobu se průměrně obrátí všechny zásoby a využívá se k analýze hotovostního cyklu. Při výpočtu je možné použít hodnotu 360 nebo 365 dnů, resp. počet dnů v analyzovaném období. Hodnotu zásob lze vyjádřit jako aktuální zůstatek příslušné skupiny zásob nebo jako průměrný stav zásob, tj. počáteční stav + konečný stav / 2. Ve jmenovateli zlomku je možné využít jak hodnotu nákladů na prodané zásoby nebo častěji využívané tržby na prodané zásoby. (Landa, 2007, s. 80)

$$Doba\ obratu\ zásob = Zásoby / (Tržby / 360) \qquad (16)$$

Doba obratu pohledávek – vyjadřuje, jak dlouho se majetek podniku nachází ve formě pohledávek, resp. za jaký čas podnik inkasuje od odběratelů pohledávky. Nelze však vypovídací hodnotu ukazatele přeceňovat. Snížení doby obratu nemusí nutně znamenat, že pod-

nik inkasuje rychleji své pohledávky. Aby podnik zamezil chybným výsledkům, měl by zkracovat intervaly při sledování vývoje tržeb a pohledávek. (Mrkvička a Kolář, 2006, s. 96)

$$Doba\ obratu\ pohledávek = Pohledávky\ /\ (Tržby\ /\ 360) \qquad (17)$$

Doba obratu závazků – kvantifikuje, za jakou dobu podnik zaplatí věřitelům své závazky, od okamžiku jejich vzniku. Je to čas, kdy krátkodobé závazky zůstávají neuhrazeny a podnik tedy využívá bezplatný obchodní úvěr. Nákupem na obchodní úvěr se rozumí peněžní prostředky, se kterými podnik určitý čas disponuje a využívá je pro vlastní potřeby. Vysokou vypovídací schopnost má ukazatel obchodního deficitu. Vypočítá se jako rozdíl mezi dobou obratu pohledávek ve dnech a dobou obratu závazků z obchodního styku ve dnech. (Holečková, 2008, s. 86 – 87)

$$Doba\ obratu\ závazků = Krátkodobé\ závazky\ /\ (Tržby\ /\ 360) \qquad (18)$$

Obrat aktiv – je komplexní ukazatel, který měří efektivnost využití celkových aktiv. Udává počet obrátek celkových aktiv na tržby za sledované období. Průměrné hodnoty se pohybují v intervalu 1,6 – 2,9. Je-li počet obrátek za rok menší, značí to vysoký stav majetku. Podnik by měl buď majetek odprodat, nebo zvýšit tržby. (Hrdý, Horová, 2009, s. 127)

$$Obrat\ aktiv = Tržby\ /\ Aktiva \qquad (19)$$

3.3.5 Poměrové ukazatele produktivity práce

Ukazatele produktivity práce informují o výkonnosti podniku ve vztahu k počtu zaměstnanců. Pokud z účetní uzávěrky není možné zjistit počet zaměstnanců, je možné tento ukazatel nahradit náklady na jejich mzdy (osobní náklady). (Scholleová, 2008, s. 170)

Produktivita práce z tržeb – udává, jak vysoké tržby vygeneroval jeden zaměstnanec.

$$Produktivita\ práce\ z\ tržeb = Tržby\ /\ Počet\ zaměstnanců \qquad (20)$$

Produktivita práce z přidané hodnoty – vyjadřuje, jak velká přidaná hodnota přísluší jednomu pracovníkovi. Lze ji také porovnat s průměrnou mzdou na jednoho pracovníka.

$$Produktivita\ práce\ z\ přidané\ hodnoty = Přidaná\ hodnota\ /\ Počet\ zaměstnanců \qquad (21)$$

$$Průměrná\ mzda\ na\ pracovníka = Osobní\ náklady\ /\ Počet\ zaměstnanců \qquad (22)$$

(Scholleová, 2008, s. 170)

4 ANALÝZA SOUSTAV UKAZATELŮ

Analýza poměrových ukazatelů je velmi často využívána v praxi, nicméně ji chybí jednotící kritérium, které by spojilo hodnoty ukazatelů v jednotlivých skupinách tak, aby účetní jednotka mohla být hodnocena jako celek a ne jako jednotlivé části odděleně. Mezi ukazateli existují vzájemné vztahy. Pokud by je manažeři chtěli popsat a kvantifikovat, je nutné se obrátit na tzv. analýzu soustav ukazatelů, do které patří zejména pyramidový rozklad vrcholového ukazatele. (Máče, 2006, s. 39)

Pyramidový rozklad – je postaven na vrcholovém ukazateli, který se dále rozkládá na jednotlivé dílčí ukazatele. Přičemž by vrcholový ukazatel měl vyjadřovat základní smysl účetní jednotky. Nejčastěji bývá rozložen ukazatel rentability celkového kapitálu (ROA) a ukazatel rentability vlastního kapitálu (ROE). Hlavním cílem rozkladu je vyhodnotit účinky změn dílčích ukazatelů na změnu vrcholového ukazatele. (Máče, 2006, s. 39)

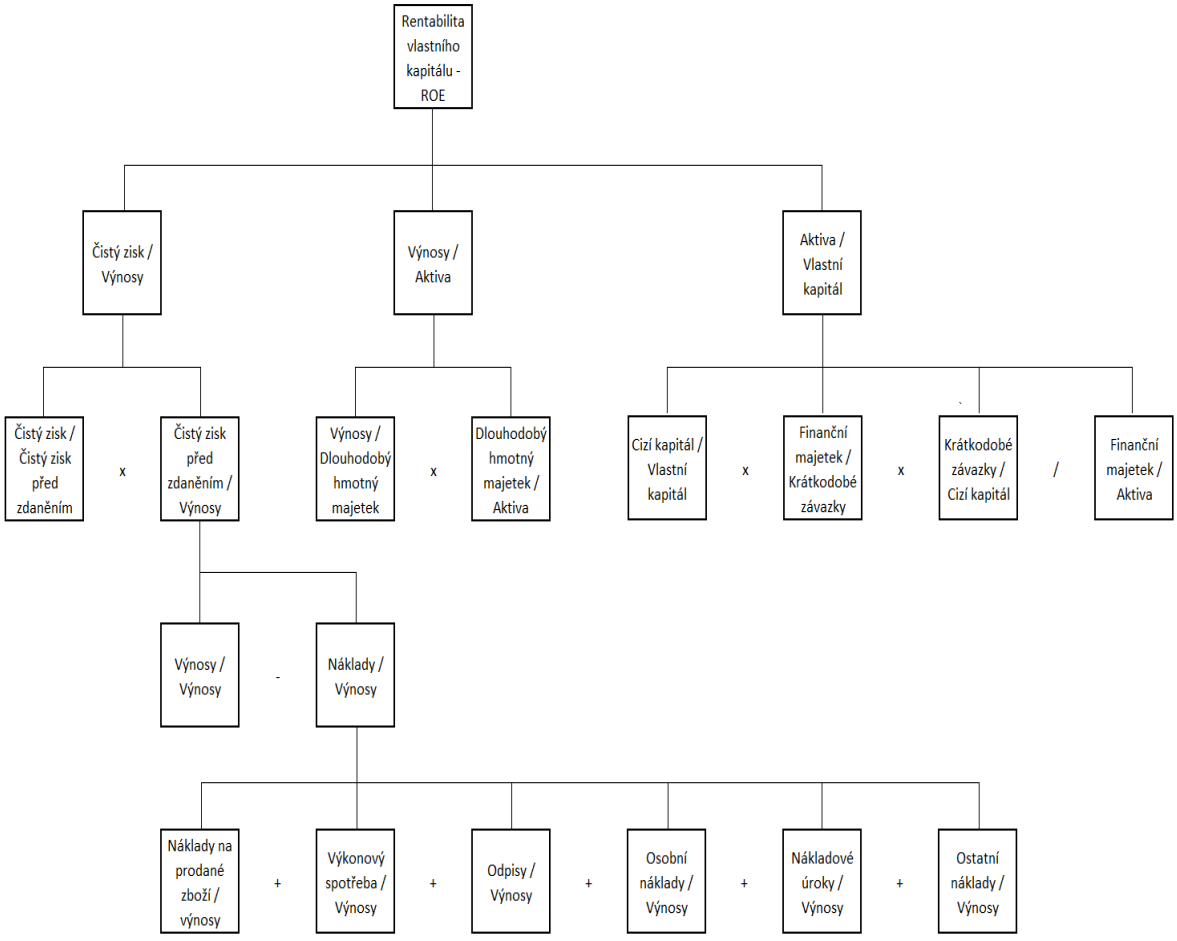

Obrázek 1 Pyramidový rozklad

Zdroj: (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013, s. 130)

5 SOUHRNNÉ MODELY HOSPODAŘENÍ

Při finanční analýze se kromě poměrových ukazatelů používají souhrnné modely (souhrnné indexy), které posuzují finanční úroveň podniku. Jde o specifické metody, jejichž úkolem je posoudit úroveň finanční situace podniku jedním číslem. V odborné literatuře jsou nazývány systémy včasného varování nebo predikční modely finanční úrovně. Vznik těchto modelů zapříčinila snaha o včasné varování při jakékoliv finanční nestabilitě, které mohou signalizovat úpadek (bankrot). Manažeři tyto modely využívají zejména, pokud uvnitř podniku dochází k určitým anomáliím a vývoji, který je typický pro ohrožené společnosti. (Dluhošová, 2010, s. 93 – 94)

5.1 Z – skóre

Mezi jeden z nejznámějších modelů včasné predikce, které jsou koncipovány na základě diskriminační analýzy, patří tzv. Altmanovo Z – skóre. Tento ukazatel navrhl Edward Altman, který na základě dat ze vzorku podniku vytvořil lineární rovnici jednotlivých poměrových ukazatelů jako proměnných veličin a pomocí statistického šetření jim přiřadil koeficienty. (Marinič, 2008, s. 111)

$$Z = 0{,}717 * x_1 + 0{,}847 * x_2 + 3{,}107 * x_3 + 0{,}420 * x_4 + 0{,}998 * x_5 \qquad (23)$$

kde: x_1 podíl pracovního kapitálu k celkovým aktivům

x_2 rentabilita čistých aktiv

x_3 EBIT / aktiva celkem

x_4 tržní hodnota vlastního kapitálu / aktiva celkem

x_5 tržby / aktiva celkem

(Ručková, 2011, s. 73)

Výsledek je možné rozřadit a interpretovat do 3 různých spekter. Je-li výsledná hodnota vyšší než 2,99, jedná se o podnik, který má uspokojivou finanční situaci. Pokud se nachází v rozmezí 1,81 – 2,98, jde o podnik v šedé zóně, což znamená, že nelze přesně určit, zda se jedná o úspěšnou společnost nebo o společnost s problémy. Hodnoty pod 1,81 vyjadřují výrazné finanční problémy s možností bankrotu. (Ručková, 2011, s. 73)

5.2 Ekonomická přidaná hodnota (EVA)

Ekonomická přidaná hodnota (Economic value added) přestavuje ekonomický zisk, který je tvořen rozdílem mezi výnosy kapitálu a ekonomickými náklady tzn. náklady, které obsahují i náklady obětované příležitosti. Náklady obětované příležitosti se rozumí výnosy, které by vlastník získal, kdyby své prostředky vložil do jiných finančních instrumentů s porovnatelným rizikem, které ovšem nezíská, protože se rozhodl pro jinou variantu investice. V praxi jsou to především úroky z vlastního kapitálu podnikatele včetně odměn za riziko a případně jeho ušlá mzda. (Baran, 2006, s. 48; Mrkvička a Kolář, 2006, s. 185)

Rozdíl mezi tradiční účetním ziskem a ekonomickým ziskem plyne z porovnání:

$$\textit{Účetní zisk} = \textit{Výnosy} - \textit{Účetní náklady} \qquad (24)$$

$$\textit{Ekonomický zisk} = \textit{Celkový výnos kapitálu} - \textit{náklady na kapitál} \qquad (25)$$

Podnik lze hodnotit pozitivně jen, pokud je ukazatel EVA větší než nula. V případě, kdy je výnos z kapitálu vyšší, než jeho cena, podnik svým vlastníkům tvoří hodnotu. Pokud se hodnota rovná nule, tak výnos kapitálu pokrývá náklady spojené s jeho získáním. Je-li hodnota menší jak nula, výnos je menší jako náklad, podnik hodnotu „ničí“. (Baran, 2006, s. 48; Mrkvička a Kolář, 2006, s. 185)

Ukazatele EVA je možné vypočítat podle následujících rovnic:

$$EVA = NOPAT - WACC * C \qquad (26)$$

kde:

NOPAT = EBIT * (1 – t) kde t = sazba daně z příjmu

WACC = průměrné náklady na kapitál

Nebo

$$EVA = (ROE - r_e) * VK \qquad (27)$$

kde:

ROE = rentabilita vlastního kapitálu

r_e = oportunitní náklad vlastního kapitálu

VK = hodnota vlastního kapitálu

(Baran, 2006, s. 48; Mrkvička a Kolář, 2006, s. 185)

5.3 INDEX IN

Index IN je také nazýván indexem důvěryhodnosti, který byl vytvořen manžely Neumaierovými v roce 1995, tak aby vyhovoval českým podmínkám. Stejně jak Z – skóre je vyjádřen rovnicí, která obsahuje poměrové ukazatele zadluženosti, rentability, likvidity a aktivity. Každému ukazateli je přiřazena váha, která byla vypočítána jako vážený průměr hodnot ukazatelů v odvětví. Existuje několik modifikací tohoto indexu: IN95, IN99, IN01 a IN05. (Hrdý, Krechovská 2013, s. 221)

Index IN99 – zdůrazňuje pohled vlastníka a formuluje kvalitu podniku z hlediska jeho finanční výkonnosti. Vznikl z diskriminační analýzy, upravuje váhy použité v indexu IN95 a bere na zřetel jejich význam pro dosažení kladné ekonomické hodnoty. Nastane-li situace, kdy podnik plní své závazky, nemusí to nutně znamenat, že tvoří hodnotu, tzn., že rentabilita vlastního kapitálu podniku je vyšší než sazba alternativního nákladu na kapitál. Úspěšnost indexu IN99 je vyšší než 85 % a používá se zejména, když je obtížné stanovit alternativní náklad na vlastní kapitál, který je základní podmínkou pro výpočet ukazatele EVA. (Sedláček, 2011, s. 111 – 112)

Index se vypočítá podle rovnice:

$$IN99 = - 0{,}017 * A + 4{,}573 * B + 0{,}481 * C + 0{,}015 * D \qquad (28)$$

Kde: A = Aktiva / Cizí kapitál

B = EBIT / Celková aktiva

C = Celkové výnosy / Celková aktiva

D = Oběžná aktiva / krátkodobé závazky a úvěry

Výsledné hodnoty je možné rozřadit do několika intervalů:

pokud IN99 > 2,07 podnik dosahuje kladné hodnoty ekonomického zisku

1,42 ≤ IN99 ≤ 2,07 situace není jednoznačná, ale podnik spíše tvoří hodnotu

1,089 ≤ IN99 ≤ 1,42 nerozhodná situace, podnik má přednosti, ale i výraznější problémy

0,684 ≤ IN99 ≤ 1,089 podnik spíše netvoří hodnotu

IN99 < 0,684 podnik má zápornou hodnotu ekonomického zisku

(Sedláček, 2011, s. 111 – 112)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

6 PŘEDSTAVENÍ SPOLEČNOSTI XY

Základní údaje o společnosti

Obchodní název: XY, s. r. o.

Sídlo společnosti: Průmyslový park 302, Kopřivnice 742 21, Česká republika

IČO: 61465704

Rok založení: 2003

Právní forma: společnost s ručeným omezeným

Základní kapitál: 9000 tis. Kč

Tabulka 2 Průměrný počet zaměstnanců podniku XY

	2009	2010	2011	2012
Průměrný počet zaměstnanců	1066	1124	1641	2011

Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv podniku XY

6.1 Předmět podnikání

- vývoj a výroba kovových dílů pro automobilový průmysl - průmyslovým způsobem
- výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona
- hostinská činnost

6.2 Charakteristika společnosti XY

Společnost XY působí v České republice od roku 2003. Její závody je možné najít v Kopřivnici a Rožnově pod Radhoštěm. Celkově podnik zaměstnává 2300 zaměstnanců. Hlavní činností podniku je výroba sedadlových systému s manuálním a elektrickým polohováním, uzamykacích systému bočních a zadních posuvných dveří. Aktuálně se společnost zabývá také výrobou a montáži elektromotorů, ventilátorů a klimatizací osobních automobilů. Své výrobky a služby společnost z 97 % exportuje do zahraničí. 3 % svých tržeb společnost získala od českých odběratelů. (LMC. Brose: Kariéra v Brose CZ, 2013)

Během svého působení se stal hlavním zaměstnavatelem na Kopřivnicku. Zájem neprojevuje jen o své zaměstnance, ale stará se také o obyvatele města Kopřivnice. Organizuje mnoho společenských akcí pro děti i mládež, snaží se pomoci rozvíjet městskou infrastrukturu. Momentálně plánuje pro své zaměstnance projekt, který se bude jmenovat Kids Club.

Zaměstnanci společnosti budou moct využívat mateřskou školku, jesle a také centrum volnočasových aktiv pro mládež. (LMC. Brose: Kariéra v Brose CZ, 2013)

6.3 Společníci a Statutární orgány podniku XY

Společnost XY je vlastněna z 99,78 % společností Brose International GmbH, Bamberg zapsanou ve Spolkové republice Německo a z 0,22 % společností Brose Fahrzeugteile Verwaltungsgesellschaft GmbH, Meerane zapsanou ve Spolkové republice Německo. Jednateli společnosti jsou Jürgen Paul Otto a Michael Werner Daniel. (Výroční zpráva 2012)

6.4 Charakteristika mateřské skupiny

Ve světovém měřítku je skupina Brose čtvrtou největší rodinnou společností působící v oblasti automotive. Zakladatelem společnosti byl 24 – letý obchodník Max Brose, který v Berlíně, roku 1908, začal se svým podnikáním. Na začátku zaměstnával asi 700 zaměstnanců. Dnes pro celou skupinu pracuje více než 21 000 zaměstnanců v 53 místech a ve 23 zemích světa. Dnes skupina Brose patří mezi top 100 dodavatelů automobilového průmyslu na světě. Mezi hlavní zákazníky patří Audi, BMW, Continental, Daimler, Faurecia, GM, Johnson Controls, Magenti, Marelli, TRW Automotive, Volvo. Zajímavým milníkem společnosti je, že v každém třetím autě vyrobeném na celém světě, lze najít alespoň jeden díl vyrobený v závodech Brose. (LMC. Brose: Kariéra v Brose CZ, 2013)

6.5 Hodnoty a cíle

Hodnoty společnosti:

- Tradice a vstřícný postoj vůči změnám
- Internacionalita a regionální sounáležitost
- Angažovanost a zodpovědnost
- Orientace na úspěch a ochota podávat výkony
- Spolehlivost a poctivost

Cíle společnosti:

- Vedoucí postavení na trhu
- Růst
- Ziskovost
- Kvalita a rychlost (LMC. Brose: Kariéra v Brose CZ, 2013)

6.6 SWOT analýza

V následující tabulce lze vidět SWOT analýzu zachycující silné stránky, slabé stránky, příležitosti a hrozby podniku XY.

Tabulka 3 SWOT analýza podniku XY

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
- Dobré finanční zázemí - Stabilní okruh zákazníků i dodavatelů - Pozitivní přístup k inovacím - Výroba kvalitních dílů	- Slabá orientace na Českou republiku - Malý důraz na výkonnost podniku - Nedostatečná infrastruktura v okolí
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
- Rozvíjení lidského potenciálu - Reklama - Růst automobilového průmyslu - Dostatek pracovní síly na trhu	- Vývoj ekonomické situace v Evropě - Konkurence - Měnová a daňová politika státu

Zdroj: Vlastní zpracování

7 FINANČNÍ ANALÝZA SPOLEČNOSTI

Finanční analýza společnosti XY za období 2009 – 2012 byla zpracována na základě finančních výkazů z výročních zpráv podniku. Cílem této finanční analýzy je vyhodnotit hospodaření podniku XY ve sledovaných letech a zjistit, jak si stojí v porovnání s konkurenčním podnikem. Výsledkem pak bude celkové zhodnocení společnosti a návrhy na zlepšení finanční situace.

7.1 Analýza absolutních ukazatelů

První část finanční analýzy bude zaměřena na analýzu absolutních ukazatelů. Mezi základní metody této analýzy patří horizontální a vertikální analýza.

7.1.1 Horizontální analýza aktiv

Tabulka 4 Horizontální analýza aktiv podniku XY

Položky aktiv společnosti	2009/2010		2010/2011		2011/2012	
	Absolutní změna v tis. Kč	Změna v %	Absolutní změna v tis. Kč	Změna v %	Absolutní změna v tis. Kč	Změna v %
AKTIVA CELKEM	**1 019 242**	**20,09%**	**792 851**	**13,01%**	**1 481**	**0,02%**
Dlouhodobý majetek	**199 318**	**7,23%**	**296 068**	**10,02%**	**485 923**	**14,95%**
Dlouhodobý nehmotný majetek	-1 307	-70,80%	1 268	235,25%	272	15,05%
Dlouhodobý hmotný majetek	200 598	7,28%	294 827	9,98%	485 651	14,95%
Oběžná aktiva	**821 771**	**35,62%**	**497 823**	**15,91%**	**-481 507**	**-13,28%**
Zásoby součet	312 796	63,01%	397 580	49,13%	-53 835	-4,46%
Krátkodobé pohledávky	429 298	24,77%	157 419	7,28%	-370 774	-15,98%
Krátkodobý finanční majetek	79 677	103,12%	-57 176	-36,43%	-56 898	-57,03%
Časové rozlišení	**-1 820**	**-17,81%**	**-1 067**	**-12,70%**	**-2 935**	**-40,03%**

Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv podniku XY

Ve sledovaných letech se sumy aktiv výrazně měnily. Mezi lety 2009 a 2010 vzrostla celková suma aktiv o 20%. Narůst pokračoval i mezi lety 2010 a 2011, kdy změna činila 13%. Byl způsoben zejména navýšením pohledávek z obchodních vztahů. Z toho lze usuzovat,

že podnik obdržel oproti předchozímu roku více zakázek. Přispěli k tomu i odběratelé společnosti, kteří byli v rámci analyzovaného období méně solventní a hradili své závazky později. V roce 2012 lze pozorovat stagnaci celkových aktiv a výrazný úbytek v oběžných aktivech, který byl způsoben poklesem pohledávek z obchodních vztahů. Propad oproti předchozímu roku v absolutním vyjádření činil 452 032 tis. Kč. V relativním vyjádření pak o 21,95 %. Díky úhradám pohledávek od odběratelů, podniku tentýž rok narostly tržby.

Dále je možné v roce 2012 pozorovat úbytek na účtu zásob v absolutní výši 53 835 tis. Kč. Snížení zásob má pro firmu pozitivní vliv, jelikož nemá v zásobách zbytečně vázané finanční prostředky. Dále pak v roce 2011 a 2012 podniku ubývají peněžní prostředky na bankovních účtech. S nimi podnik hradí zejména krátkodobé závazky. Podnik pravidelně a ve vysokých částkách investuje do dlouhodobého hmotného majetku.

7.1.2 Horizontální analýza pasiv

Tabulka 5 Horizontální analýza pasiv podniku XY

Položky pasiv společnosti	2009/2010		2010/2011		2011/2012	
	Absolutní změna v tis. Kč	Změna v %	Absolutní změna v tis. Kč	Změna v %	Absolutní změna v tis. Kč	Změna v %
PASIVA CELKEM	**1 019 242**	**20,09%**	**792 851**	**13,01%**	**1 481**	**0,02%**
Vlastní kapitál	**432 363**	**10,64%**	**303 811**	**6,76%**	**379 847**	**7,91%**
Základní kapitál	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
Kapitálové fondy	10 070	1,69%	-36 689	-6,06%	28 187	4,96%
Fondy ze zisku	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
VH z minulých let	391 912	12,77%	222 295	6,43%	540 498	14,68%
VH běžného účetního období	30 381	7,75%	118 205	27,99%	-188 838	-34,94%
Cizí zdroje	**606 145**	**62,66%**	**493 870**	**31,39%**	**-374 125**	**-18,10%**
Rezervy	44 168	19,62%	-172 462	-64,05%	-2 153	-2,22%
Dlouhodobé závazky	12 711	12,68%	48 079	42,56%	34 959	21,71%
Krátkodobé závazky	549 266	85,56%	618 253	51,90%	-406 931	-22,49%
Časové rozlišení	**-19 266**	**-46,88%**	**-4 830**	**-22,12%**	**-4 241**	**-24,95%**

Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv podniku XY

Na straně pasiv tvoří nejdůležitější položku výsledek hospodaření běžného účetního období. Ve sledovaném období byly všechny zisky převedeny na účet výsledek hospodaření

minulých let. Výjimkou byl rok 2011, kdy společníkům bylo ze zisku vyplaceno 200 000 tis. Kč. Propad výsledku hospodaření v roce 2012 byl zapříčiněn růstem mzdových nákladů, kde se projevilo přijetí 370 zaměstnanců. Dále pak polovičními tržbami z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu. V roce 2010 podnik zaznamenal nárůst krátkodobých závazků v částce 549 266 tis. Kč, změna oproti roku 2009 je 85,56 %. Jednoznačně největší podíl na něm měly závazky z obchodních vztahů. Jak toto zvýšení mělo vliv na platební schopnost podniku, bude zmíněno v dalších částech. V roce 2011 společnost čerpala rezervy ve výši 172 462 tis. Kč na záruční jištění. Dále pak byla přijata půjčka od společníků ve výši 190 535 tis. Kč., která byla o rok později splacena a narostla hodnota dohadných účtů pasivních o 337 438 tis. Kč. Tyto tři položky nejvíce zapříčinily nárůst cizích zdrojů v roce 2011. V roce 2012 vidíme výrazný úbytek cizích zdrojů, který byl způsoben splacením velké části nevyfakturovaných závazků z minulého roku a také závazků od společníků.

7.1.3 Horizontální analýza výnosů

Tabulka 6 Horizontální analýza výnosů podniku XY

Položky výnosů společnosti	2009/2010		2010/2011		2011/2012	
	Absolutní změna v tis. Kč	Změna v %	Absolutní změna v tis. Kč	Změna v %	Absolutní změna v tis. Kč	Změna v %
Tržby za prodej zboží	**2 056**	**34,32%**	**12 644**	**157,15%**	**3 146**	**15,21%**
Výkony	**2 286 100**	**45,94%**	**3 924 583**	**54,04%**	**171 269**	**1,53%**
Tržby za prodej výrobků	2 196 910	43,94%	3 862 433	53,67%	299 792	2,71%
Změna stavu zásob	89 414	349,85%	61 409	96,17%	-126 591	-101,06%
Aktivace	-224	-15,15%	741	59,04%	-1 932	-96,79%
Tržby z prodeje DM	**48 455**	**105,90%**	**131 204**	**139,26%**	**-121 397**	**-53,85%**
Ostatní provozní výnosy	**268 485**	**285,96%**	**168 424**	**46,48%**	**-170 148**	**-32,06%**
Výnosy z přecenění	**0**	**0,00%**	**13 552**	**0,00%**	**5 616**	**41,44%**
Výnosové úroky	**-10 426**	**-88,67%**	**-109**	**-8,18%**	**-810**	**-66,23%**
Ostatní finanční výnosy	**-184 924**	**-100,00%**	**8347**	**0,00%**	**-8 347**	**-100,00%**
Celkové výnosy	**2 409 746**	**45,31%**	**4 258 645**	**55,11%**	**-120 653**	**-1,01%**

Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv podniku XY

Podle nízkých tržeb za prodej zboží a velmi vysokých tržeb za prodej vlastních výrobků a služeb lze říci, že se jedná o výrobní podnik. V rocích 2010 a 2011 tržby za prodej vlastních výrobků a služeb výrazně rostly, v roce 2011 o 3 862 433 tis. Kč, procentuálně o

53,67 %. Bylo to způsobeno zvýšeným počtem zakázek. V roce 2012 tyto tržby stagnovaly. Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu vykázaly za stejné období podobný vývoj, kdy v roce 2011 dosáhly vrcholu částkou 225 416 tis. Kč. Poté v roce 2012 zaznamenaly propad o 53,85 %. Dále lze zmínit ostatní provozní výnosy, které významně stoupaly v letech 2010 a 2011. V roce 2012 byl zjištěn pokles o 170 148 tis. Kč, v procentech o 32,06 %. Tyto výnosy byly tvořeny zejména prodejem forem a nástrojů ve výši 284 158 tis. Kč. v roce 2012 a 233 069 tis. Kč. v roce 2011. V roce 2009 společnost vykázala kurzovní zisk ve výši 184 924 tis. Kč. Celkové výnosy pak zaznamenaly vrchol v roce 2011 částkou 11 986 614 tis. Kč. V roce 2012 pak klesly o -1,01 %.

7.1.4 Horizontální analýza nákladů

Tabulka 7 Horizontální analýza nákladů podniku XY

Položky nákladů společnosti	2009/2010		2010/2011		2011/2012	
	Absolutní změna v tis. Kč	Změna v %	Absolutní změna v tis. Kč	Změna v %	Absolutní změna v tis. Kč	Změna v %
Náklady na prodané zboží	**1 516**	**36,64%**	**10 827**	**191,49%**	**3 696**	**22,43%**
Výkonová spotřeba	**1 948 252**	**53,54%**	**3 874 638**	**69,35%**	**87 129**	**0,92%**
Spotřeba materiálu a energie	1 603 878	52,91%	2 825 652	60,96%	162 891	2,18%
Služby	344 374	56,70%	1 068 986	112,32%	-95 762	-4,74%
Osobní náklady	**72 964**	**14,72%**	**241 417**	**42,46%**	**127 331**	**15,72%**
Mzdové náklady	44 910	12,37%	172 115	42,19%	97 746	16,85%
Náklady na SZZP	23 887	19,86%	60 254	41,80%	30 885	15,11%
Sociální náklady	4 167	33,90%	9 048	54,98%	-1 300	-5,10%
Odpisy DHM a DNM	**26 010**	**6,95%**	**49 194**	**12,29%**	**62 471**	**13,90%**
ZC prodaného DM	**46 576**	**177,14%**	**129 750**	**178,06%**	**-134 072**	**-66,17%**
Změna stavu rezerv	**19 276**	**125,08%**	**-206 515**	**-595,37%**	**199 506**	**116,11%**
Ostatní provozní náklady	**414 210**	**1439,48%**	**66 289**	**14,96%**	**-248 942**	**-48,88%**
Náklady z přecenění	**0**	**0,00%**	**7 765**	**-**	**13 010**	**167,55%**
Nákladové úroky	**0**	**0,00%**	**3 222**	**-**	**-2 496**	**-77,47%**
Ostatní finanční náklady	**-150 472**	**-64,08%**	**-82 091**	**-97,33%**	**22 884**	**1017,07%**
Daň z příjmů	**751**	**0,70%**	**25 819**	**23,78%**	**-42 530**	**-31,64%**
Celkové náklady	**2 379 365**	**48,30%**	**4 140 440**	**56,67%**	**68 185**	**0,60%**

Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv podniku XY

Stejný trend jako u výkonů podnik zaregistroval u výkonové spotřeby, kdy tento ukazatel narůstal až do roku 2011. Také největší změna nastala v období 2010/2011 a činila 3 874 638 tis. Kč, procentuálně pak o 69,35 %. V roce 2012 se růst výrazně zpomalil. Vzestup byl zaznamenán i u osobních nákladů, v meziročním srovnání roků 2010/2011 o 42,46 % a 2011/2012 o 15,72 %. Byl způsoben nárůstem počtu zaměstnanců ve společnosti. Jak se osobní náklady odrazily na růstu počtu zaměstnanců, bude zmíněno v dalších částech. Příčinou zvyšujících se odpisů dlouhodobého majetku jsou investice do nových zařízení a staveb. V roce 2012 byl postaven velkokapacitní automatický sklad ve výši 190 650 tis. Kč a také automat na svařování kolejnic ve výši 43 192 tis. Kč. V roce 2010 probíhala jednání o odpovědnosti za škodu se zákazníkem BMW. Z tohoto důvodu společnost navýšila rezervy na 193 868 tis. Kč. Ke konci roku 2011 společnost čerpala rezervy ve výši 171 828 tis. Kč. V roce 2012 společnost uznala nároky zákazníka z titulu záruk ve výši 206 095 tis. Kč. Společnost v roce 2010 uznala nároky zákazníka BMW z titulu záruk ve výši 348 244 tis. Kč. Tento náklad zapříčinil výrazný nárůst ostatních provozních nákladů v témž roce. O rok později rozpustila proti provozním nákladům dohadnou položku pasivní ve výši 229 620 tis. Kč vytvořenou v minulých letech. Celkově pak hodnota ostatních provozních nákladů činila 260 332 tis. Kč. Ostatní finanční náklady ve sledovaném období tvořily zejména kurzovní ztráty, které v roce 2009 vykázaly hodnotu 234 813 tis. Kč. Celkové náklady pak vykazovaly podobný vývoj jako celkové výnosy.

7.1.5 Vertikální analýza aktiv

Tabulka 8 Vertikální analýza aktiv podniku XY

Položky aktiv společnosti	2009	2010	2011	2012
AKTIVA CELKEM	**100,00%**	**100,00%**	**100,00%**	**100,00%**
Dlouhodobý majetek	**54,33%**	**48,51%**	**47,22%**	**54,27%**
Dlouhodobý nehmotný majetek	0,04%	0,01%	0,03%	0,03%
Dlouhodobý hmotný majetek	54,29%	48,50%	47,20%	54,24%
Oběžná aktiva	**45,47%**	**51,35%**	**52,67%**	**45,67%**
Zásoby součet	9,79%	13,28%	17,53%	16,74%
Krátkodobé pohledávky	34,16%	35,50%	33,69%	28,30%
Krátkodobý finanční majetek	1,52%	2,58%	1,45%	0,62%
Časové rozlišení	**0,20%**	**0,14%**	**0,11%**	**0,06%**

Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv podniku XY

Poměr dlouhodobého majetku a oběžných aktiv ve sledovaných letech projevoval mírné kolísání. Nicméně toto kolísání nijak výrazně nepoškodilo stabilitu podniku. V roce 2010 se poměr dlouhodobého majetku a oběžných aktiv změnil oproti roku 2009 z 54,3 % ku 45,5 % na 48,5 % ku 51,3 %. Výkyv byl způsoben zejména zvýšením krátkodobých pohledávek, zvýšením skladových zásob a také nižšími investicemi do dlouhodobého majetku. Tento stav vydržel i v roce 2011, kdy se poměrové procenta lišily jen minimálně. Menší skok poté nastal v roce 2012. Poměr krátkodobé a dlouhodobé části majetku se vrátil na původní hodnoty z roku 2009. Je důležité však zmínit, že oproti roku 2009 narostly skladové zásoby z 9,8 % na 16,7 % a klesly krátkodobé pohledávky z 34,1 % na 28,3 %. Podnik tedy více investoval do dlouhodobého hmotného majetku a také se zvýšila platební schopnost odběratelů, kteří začali hradit své závazky dříve. Dlouhodobý majetek společnosti je tvořen výhradně hmotným majetkem, nehmotný majetek skládající se pouze ze softwaru zaujímá pouze setiny procenta celkových aktiv. O krátkodobém finančním majetku lze říci něco podobného. Jeho podíl na celkových aktivech se pohybuje mezi jedním až dvěma procenty. Jaké tyto čísla budou mít vliv na likviditu podniku, bude analyzováno v poměrových ukazatelích likvidity.

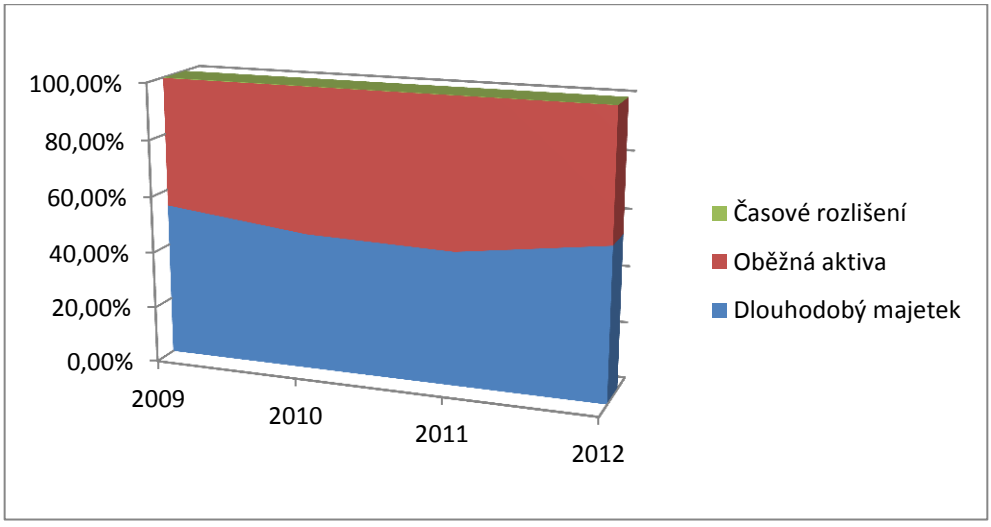

Obrázek 2 Struktura aktiv

Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv podniku XY

7.1.6 Vertikální analýza pasiv

Tabulka 9 Vertikální analýza pasiv podniku XY

Položky pasiv společnosti	2009	2010	2011	2012
PASIVA CELKEM	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Vlastní kapitál	80,12%	73,81%	69,73%	75,23%
Základní kapitál	0,18%	0,15%	0,13%	0,13%
Kapitálové fondy	11,73%	9,93%	8,26%	8,66%
Rezervní fondy, fondy ze zisku	0,02%	0,01%	0,01%	0,01%
Výsledek hospodaření z minulých let	60,47%	56,79%	53,48%	61,31%
VH běžného účetního období	7,73%	6,93%	7,85%	5,11%
Cizí zdroje	19,07%	25,83%	30,03%	24,59%
Rezervy	4,44%	4,42%	1,41%	1,37%
Dlouhodobé závazky	1,98%	1,85%	2,34%	2,85%
Krátkodobé závazky	12,65%	19,55%	26,28%	20,37%
Časové rozlišení	0,81%	0,36%	0,25%	0,19%

Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv podniku XY

Z vertikální analýzy pasiv je vidět, že se podnik spoléhá ve větší míře na vlastní zdroje než na cizí. Od roku 2009 do roku 2011 podnik začal více využívat cizí kapitál. Jak lze vidět poměr vlastního kapitálu a cizích zdrojů v roce 2009 byl 80 % ku 19 %, v roce 2011 pak 70 % ku 30 %. Bylo to způsobeno zejména rozdělením části zisku společníkům a také vyšším počtem zakázek, kdy podnik potřeboval více cizího kapitálu k tvorbě svých výrobků. Z tohoto důvodu se navýšily krátkodobé závazky, které mají nejvyšší podíl na cizích zdrojích, z 12,6 % na 26,3 % v roce 2011. V roce 2012 pak podnik část svých krátkodobých závazků splatil, což způsobilo pokles podílu cizího kapitálu na 24,6 % a nárůst podílu vlastního kapitálu na 75,2 %. Nejdůležitější položkou vlastního kapitálu jsou nerozdělené zisky z minulých let, následované výsledkem hospodaření z běžného období. Podnik až na výjimku v roce 2011, ponechává zisky uvnitř společnosti. Celkově je podnik spíše zaměřený na stabilitu a menší zadluženost. Naskýtá se otázka, jaký vliv to bude mít na ukazatele rentability. Otázka bude zodpovězena v části věnující se poměrovým ukazatelům rentability.

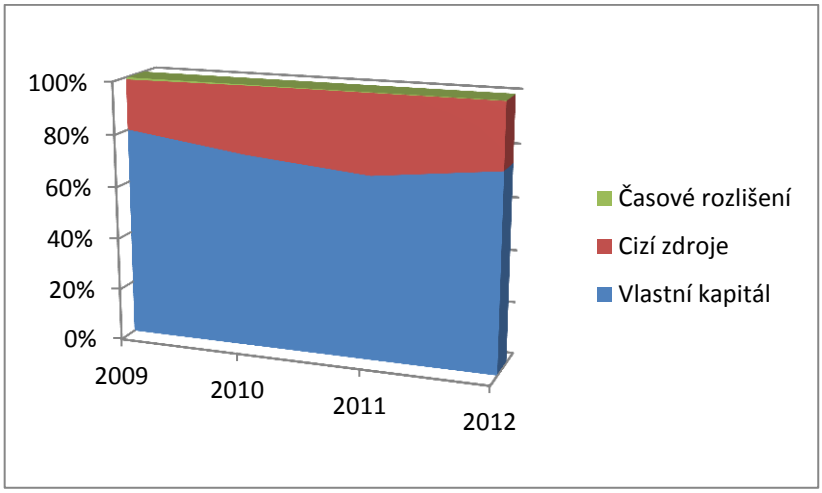

Obrázek 3 Struktura pasiv

Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv podniku XY

7.1.7 Vertikální analýza výnosů

Tabulka 10 Vertikální analýza výnosů podniku XY

Položky výnosů společnosti	2009	2010	2011	2012
Tržby za prodej zboží	0,11%	0,10%	0,17%	0,20%
Výkony	**93,56%**	**93,97%**	**93,33%**	**95,72%**
Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	94,02%	93,13%	92,26%	95,73%
Změna stavu zásob vlastní činnosti	-0,48%	0,83%	1,05%	-0,01%
Tržby z prodeje DM	**0,86%**	**1,22%**	**1,88%**	**0,88%**
Ostatní provozní výnosy	**1,77%**	**4,69%**	**4,43%**	**3,04%**
Výnosy z přecenění	**0,00%**	**0,00%**	**0,11%**	**0,16%**
Výnosové úroky	**0,22%**	**0,02%**	**0,01%**	**0,00%**
Ostatní finanční výnosy	**3,48%**	**0,00%**	**0,07%**	**0,00%**
Celkové výnosy	**100,00%**	**100,00%**	**100,00%**	**100,00%**

Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv podniku XY

Jako základny pro vertikální analýzu jsou použity celkové výnosy. Největší podíl na celkových výnosech tvoří tržby za prodej vlastních výroků a služeb. Podílí se na nich hodnotou kolem 94 %. Tržby za prodej zboží jsou pouze kolem jedné až dvou desetin procenta. Dle těchto položek lze s jistotou říci, že se jedná o výrobní společnost. V souvislosti s nárokem zákazníka BMW, společnost v letech 2010 – 2012 obdržela pojistné plnění od pojišťovny XL Insurance. To se odrazilo nárůstem ostatních provozních výnosů v těchto le-

tech. Dále pak významnou položku v roce 2009 jsou ostatní finanční výnosy, které vznikly z kurzovních rozdílů a tvořily asi 3,5 % celkových výnosů.

7.1.8 Vertikální analýza nákladů

Tabulka 11 Vertikální analýza nákladů podniku XY

Položky nákladů společnosti	2009	2010	2011	2012
Náklady na prodané zboží	**0,08%**	**0,08%**	**0,14%**	**0,18%**
Výkonová spotřeba	**73,86%**	**76,47%**	**82,84%**	**82,93%**
Spotřeba materiálu a energie	61,53%	63,45%	65,18%	66,21%
Služby	12,33%	13,03%	17,65%	16,72%
Osobní náklady	**10,06%**	**7,78%**	**7,08%**	**8,14%**
Mzdové náklady	7,37%	5,58%	5,07%	5,89%
Náklady na SZZP	2,44%	1,97%	1,79%	2,04%
Sociální náklady	0,25%	0,23%	0,22%	0,21%
Odpisy DHM a DNM	**7,60%**	**5,48%**	**3,93%**	**4,45%**
ZC prodaného DM	**0,53%**	**1,00%**	**1,77%**	**0,59%**
Změna stavu rezerv	**0,31%**	**0,47%**	**-1,50%**	**0,24%**
Ostatní provozní náklady	**0,58%**	**6,06%**	**4,45%**	**2,26%**
Ostatní finanční náklady	**4,77%**	**1,15%**	**0,02%**	**0,22%**
Daň z příjmů	**2,19%**	**1,49%**	**1,17%**	**0,80%**
Celkové náklady	**100%**	**100%**	**100%**	**100%**

Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv podniku XY

Vývojový trend výkonové spotřeby ukazuje rostoucí tendenci, která byla způsobena nárůstem počtu zakázek. V roce 2009 se podílela na celkových nákladech 67 %, zatímco v roce 2012 už to bylo 77 %. Tato položka byla tvořena z velké části spotřebou materiálu a energie. Služby se na celkových nákladech podílely přibližně 15 %. Zajímavý je vývoj osobních nákladů. I přes skutečnost, že podnik každým rokem navyšoval stavy zaměstnanců a absolutní osobní náklady narůstaly, tak podíl osobních nákladů na celkových nákladech do roku 2011 klesal. Příčinou byl velký narůst výkonové spotřeby právě oproti osobním nákladům. Stejnou situaci lze pozorovat i u odpisů dlouhodobého majetku. Nárůst ostatních provozních nákladů, které tvoří jednotky procent na celkových nákladech a finančních nákladů už byl popsán v horizontální analýze nákladů. V části poměrových ukazatelů produktivity práce bude více přiblížena otázka nákladů na zaměstnance.

7.2 Analýza poměrových ukazatelů

Následující část bude věnována analýze poměrových ukazatelů, která patří k nejdůležitější části finanční analýzy.

7.2.1 Analýza zadluženosti

Tabulka 12 Analýza zadluženosti podniku XY

	2009	2010	2011	2012
Celková zadluženost	19,07%	25,83%	30,03%	24,59%
Míra zadluženosti	0,24	0,35	0,43	0,33
Úrokové krytí z EBIT	-	-	2106,00	611,94
VK/DM	1,47	1,52	1,48	1,39
Dlouhodobý kapitál / DM	1,51	1,56	1,53	1,44
Dlouhodobé CZ / CZ	10,36%	7,18%	7,79%	11,58%
Dlouhodobé CZ / Dl. kapitál	2,41%	2,45%	3,25%	3,65%

Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv podniku XY

Při pohledu na vývoj celkové zadluženosti je patrné, že podnik preferuje velmi konzervativní politiku zadlužování. Ukazatel celkové zadluženosti se ve sledovaných letech pohybuje mezi 20 – 30 %. Přičemž doporučené hodnoty jsou mezi 30 – 60 %. Podnik by se měl soustředit na vyšší využití cizích zdrojů. K tomu se váže ukazatel míry zadluženosti, který je velmi důležitý, pokud by podnik chtěl zažádat o nový úvěr. Doporučené hodnoty se uvádí okolo čísla jedna. U podniku XY jsou však velmi nízké a nevykazují nepředvídatelný narůst, tudíž by pro věřitele neměl být problém poskytnout společnosti nový úvěr. V roce 2009 a 2010 podnik nezaznamenal žádné nákladové úroky. V dalších letech už ano, ale velmi malé míře. To se odrazilo v ukazateli úrokového krytí, který je extrémně vysoký. Znamená to, že společnost nemá problém ze zisku zaplatit nákladové úroky. Ukazatel krytí dlouhodobého majetku vlastním kapitálem se pohybuje okolo hodnoty 1,5. Pro podnik to znamená, že dochází, jak ke krytí dlouhodobých aktiv, tak i velké části krátkodobých aktiv. Podnik tedy preferuje stabilitu před ziskem. Dalším důležitým parametrem je krytí dlouhodobého majetku dlouhodobým kapitálem. Uvádí se doporučená hodnota 1, podnik tedy splňuje zlaté pravidlo financování. Mírné kolísání podílu dlouhodobých cizích zdrojů a celkových cizích zdrojů v tomto případě nehraje velkou roli. Podnik disponuje větším množstvím krátkodobých cizích zdrojů, které jsou více rizikové, ale nejlevnější.

Tabulka 13 Analýza zadluženosti konkurenčního podniku

	2009	2010	2011	2012
Celková zadluženost	77,53%	75,83%	74,30%	60,02%
Míra zadluženost	3,45	3,14	2,89	1,50
Úrokové krytí z EBIT	12,75	1,40	0,00	5,79
VK/DM	0,34	0,39	0,37	0,54
Dlouhodobý kapitál / DM	1,13	1,17	1,23	1,17
Dlouhodobé CZ / CZ	66,92%	62,66%	81,15%	77,20%
Dlouhodobé CZ / Dl. Kapitál	69,78%	66,28%	70,11%	53,68%

Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv konkurenčního podniku

U konkurence lze sledovat naprostý opak. Podnik v roce 2009 využíval cizí zdroje téměř z 80 %, což je velmi vysoké číslo. Během 4 let se podařilo toto zadlužení snížit na únosných 60 %. Klesající tendenci je možné vidět i u míry zadlužení, avšak oproti podniku XY a doporučeným hodnotám je to hodně. S úrokovým krytím měl podnik problémy v roce 2010 a 2011, když vytvořil malý, resp. záporný zisk. Vlastní zdroje kryjí jen část dlouhodobého majetku, znamená to, že konkurenční podnik je podkapitalizován a ke krytí potřebuje krátkodobé cizí zdroje. K financování využívá zejména dražší, ale méně rizikové dlouhodobé cizí zdroje.

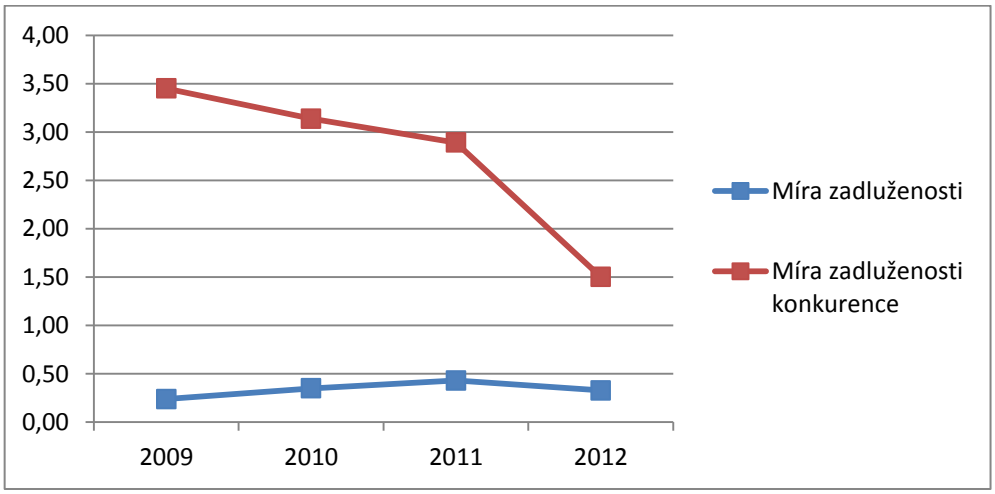

Obrázek 4 Srovnání ukazatele míry zadluženosti u obou podniků

Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv podniku XY a konkur. podniku

7.2.2 Analýza likvidity

Tabulka 14 Analýza likvidity podniku XY

	2009	2010	2011	2012
Běžná likvidita	3,59	2,63	2,00	2,24
Pohotová likvidita	2,82	1,95	1,34	1,42
Hotovostní likvidita	0,03	0,05	0,03	0,01
ČPK	1664932	1937437	1817007	1742431
ČPK / OA	72,17%	61,93%	50,10%	55,40%
ČPK / A	32,82%	31,80%	26,39%	25,30%

Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv podniku XY

Běžná likvidita by se v podniku měla pohybovat v rozmezí 1,5 – 2,5. Jak je možné z tabulky vidět, hodnoty ve sledovaných letech výrazně kolísaly. K minimální doporučené hranici se však nepřiblížily, což lze hodnotit kladně. Ukazatel pohotové likvidity vykazoval do roku 2011 klesající tendenci, nicméně hodnoty neklesly pod doporučené hodnoty, které by se měly pohybovat v rozmezí 1 – 1,5. V roce 2012 pak mírně vzrostla, což způsobil pokles zásob. Velký problém lze vidět u hotovostní likvidity, která by měla mít hodnoty minimálně dvacetkrát větší a to v rozmezí 0,2 – 0,5. Podnik by měl stáhnout méně likvidní prostředky a přesunout je například na spořicí účet do banky. Prostředky by podnik mohl získat například lepším inkasem pohledávek. Od roku 2010 se hodnota čistého pracovního kapitálu snižuje, podle podílu ČPK/OA je možné vidět, že krátkodobá stabilita podniku je zachována, hodnoty tohoto ukazatele jsou momentálně nad doporučenými hodnotami, což značí, že je podnik mírně překapitalizován.

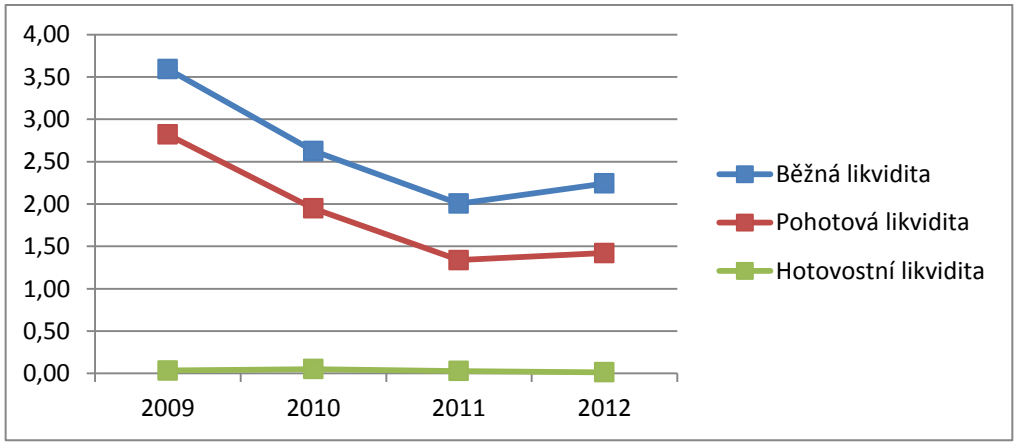

Obrázek 5 Meziroční změny vybraných ukazatelů likvidity podniku XY

Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv podniku XY

Konkurence v běžné likviditě zaostávala, nad doporučenou hranici se dostala až v roce 2011 a 2012. To samé lze říci i o pohotové likviditě. Ve dvou posledních letech se dokonce dostala nad hodnoty podniku XY. Problém s hotovostní likviditou je vidět i tady, lze ale vidět pozitivní vývoj v roce 2012, kdy konkurence dosáhla téměř doporučené hodnoty. Co se týče čistého pracovního kapitálu, tak v roce 2009 a 2010 byl podnik podkapitalizovaný. V následujících letech už se situace napravila.

Tabulka 15 Analýza likvidity konkurenčního podniku

	2009	2010	2011	2012
Běžná likvidita	1,29	1,37	2,15	1,81
Pohotová likvidita	1,04	1,06	1,60	1,35
Hotovostní likvidita	0,07	0,11	0,03	0,18
ČPK	266 867	386 950	451 898	346 049
ČPK/OA	22,51%	27,00%	53,48%	44,79%
ČPK/A	7,25%	10,10%	15,00%	10,46%

Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv konkurenčního podniku

7.2.3 Analýza rentability

Tabulka 16 Analýza rentability podniku XY

	2009	2010	2011	2012
Rentabilita tržeb	9,98%	7,37%	6,12%	3,90%
Rentabilita celkového kapitálu (ROA)	9,85%	8,71%	9,85%	6,45%
Rentabilita úplatného kapitálu	12,00%	11,52%	13,67%	8,26%
Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)	9,64%	9,39%	11,26%	6,79%

Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv podniku XY

U rentability tržeb a výnosů lze pozorovat téměř totožný vývoj. Klesající tendence těchto ukazatelů byla zapříčiněna větším nárůstem tržeb a výnosů než zisku. U třech zbývajících ukazatelů hodnoty ve sledovaných letech fluktuovaly. Nejprve v roce 2010 mírně poklesly díky většímu nárůstu vlastního kapitálu a celkových aktiv. Poté se v roce 2011 výrazněji projevil zisk. V roce 2012 podnik vykázal nejhorší ukazatele rentability, které byly způsobeny nárůstem tržeb a vlastního kapitálu a také výraznějším poklesem zisku, který byl zapříčiněný částečně zvýšenými odpisy a také osobními náklady na zaměstnance.

I přes pokles ukazatelů rentability lze výsledné hodnoty hodnotit pozitivně. Pokud by podnik chtěl porovnat ukazatel ROE s výnosem pětiletého státního dluhopisu, který činí až 5,5 %, může být relativně spokojen, ale měl by si dát pozor na další případný pokles.

Tabulka 17 Analýza rentability konkurenčního podniku

	2009	2010	2011	2012
Rentabilita tržeb	43,13%	8,83%	-11,75%	30,31%
Rentabilita celkového kapitálu (ROA)	18,53%	4,39%	-9,05%	20,05%
Rentabilita úplatného kapitálu	24,93%	6,12%	-10,53%	23,23%
Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)	68,37%	10,74%	-19,59%	41,41%

Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv konkurenčního podniku

Rentabilita u konkurence má velice kolísavý vývoj. V roce 2009 a 2012 byl výsledek hospodaření velmi ovlivněn čerpáním finančních rezerv ve výši 399 mil. Kč (resp. 366 mil. Kč). Naopak v roce 2011 konkurenční podnik vytvořil rezervy ve výši 232 mil. Kč. Rezervy byly použity na analýzu podílu na vlastním kapitálu v komanditní společnosti, který podnik nakoupil v roce 2005. Tyto změny stavu na účtu finančních rezerv zapříčinily vysoké výkyvy u poměrových ukazatelů rentability.

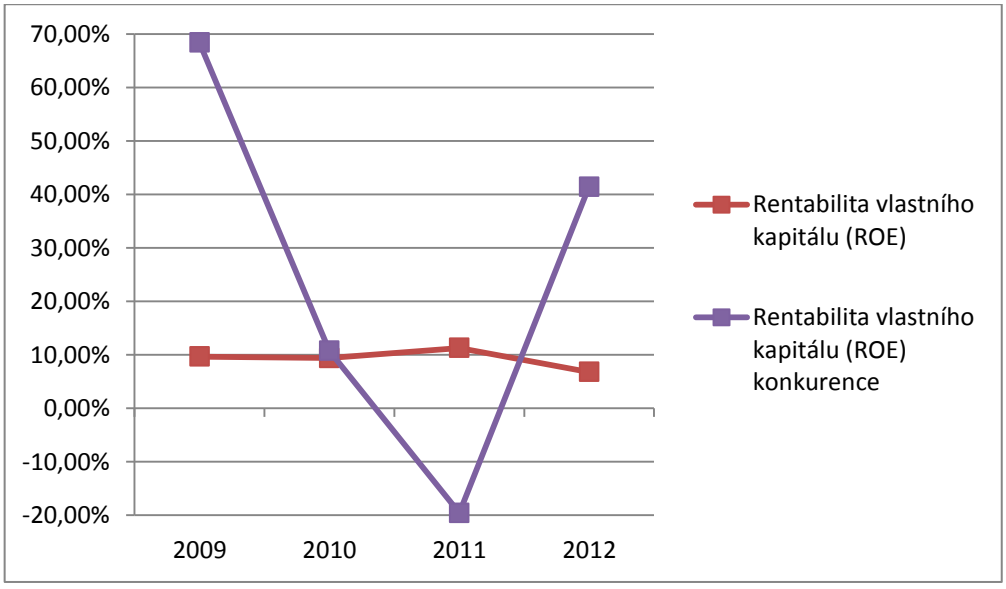

Obrázek 6 Meziroční srovnání ukazatele ROE u obou podniků

Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv podniku XY a konkur. podniku

7.2.4 Analýza aktivity

Tabulka 18 Analýza aktivity podniku XY

	2009	2010	2011	2012
Obrat aktiv	0,99	1,18	1,61	1,65
Doba obratu zásob	35,70	40,43	39,21	36,46
Doba obratu pohledávek	124,64	108,05	75,38	61,64
Doba obratu závazků	46,17	59,52	58,79	44,36

Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv podniku XY

Obratovost aktiv vykazuje rostoucí trend a ve všech sledovaných letech se pohyboval nad minimální doporučenou hodnotou 1, což lze hodnotit pozitivně. Vyšší obratovost byla způsobena zejména vyšším prodejem svých výrobků. U konkurenční společnosti se tento ukazatel pohybuje v rozmezí 0,4 – 0,8, což znamená, že konkurenční podnik neefektivně využívá svůj majetek na rozdíl od podniku XY. Co se týče doby obratu zásob, tak podnik XY ve sledovaném období vykázal velmi stabilní hodnoty okolo 40 dnů, na rozdíl od konkurence, kde doba obratu zásob velmi kolísala. U doby obratu pohledávek je na tom analyzovaný podnik výrazně lépe, u obou společností lze sledovat pozitivní klesající trend. V roce 2012 dostal podnik zaplaceno od svých odběratelů průměrně po 62 dnech a vykazuje výrazné zlepšení, u konkurence je to po 82 dnech. Avšak pokud celkově zhodnotíme řízení aktiv, tak oba podniky mají nižší dobu obratu závazků než součet doby obratu pohledávek a zásob, tudíž vystupují v pozici věřitele, což pro podniky není výhodné. Riziko nesolventnosti se navíc zvyšuje, protože podniky nemají dostatečnou hotovostní likviditu.

Tabulka 19 Analýza aktivity konkurenčního podniku

	2009	2010	2011	2012
Obrat aktiv	0,43	0,50	0,77	0,66
Doba obratu zásob	52,45	61,00	33,39	32,18
Doba obratu pohledávek	190,37	177,80	57,40	82,11
Doba obratu závazků	209,21	197,90	60,92	70,19

Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv konkurenčního podniku

7.2.5 Analýza produktivity práce

Tabulka 20 Analýza produktivity práce podniku XY

	2009	2010	2011	2012
Počet zaměstnanců	1066	1124	1641	2011
Přidaná hodnota/ počet zaměstnanců	1256,10	1492,34	1041,53	901,42
Tržby/počet zaměstnanců	4696,03	6410,09	6751,99	5660,35
Osobní náklady/počet zaměstnanců	464,89	505,82	493,57	466,08

Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv podniku XY

I přes finanční krizi, podnik každým rokem navyšoval své počty zaměstnanců. Příznivý vývoj produkovaných tržeb na jednoho zaměstnance trval do roku 2011. Poté klesl z důvodů náboru více zaměstnanců a také mírnému nárůstu tržeb. Nejvyšší náklady na jednoho zaměstnance podnik vygeneroval v roce 2010. I přes zvýšení celkových osobních nákladů, se jednotkové náklady v dalších letech snížily. Průměrné osobní náklady na zaměstnance za měsíc se ve sledovaných letech pohybovaly v rozmezí 38 – 42 tisíc Kč. Od roku 2010 klesla produktivita práce, navzdory rostoucí tendenci přidané hodnoty. Podnik by měl v následujících letech omezit příjem nových zaměstnanců a snažit navyšovat své prodeje.

7.2.6 Spider analýza

Tabulka 21 Srovnání vybraných ukazatelů obou podniků v roce 2012

		Podnik XY	Konkurenční podnik
A1	**Celková zadluženost**	24,59%	60,02%
A2	**Míra zadluženosti**	0,33	1,50
A3	**Krytí DM dlouhodobým kapitálem**	1,44	1,17
B1	**Běžná likvidita**	2,24	1,81
B2	**Pohotová likvidita**	1,10	1,35
B3	**Hotovostní likvidita**	0,01	0,18
C1	**Rentabilita tržeb**	3,90%	30,31%
C2	**Rentabilita celkového kapitálu (ROA)**	6,45%	20,05%
C3	**Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)**	6,79%	41,41%
D1	**Obrat aktiv**	1,65	0,66
D2	**Doba obratu pohledávek**	61,64	82,11
D3	**Doba obratu závazků**	44,36	70,19

Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv podniku XY a konkurenčního podniku

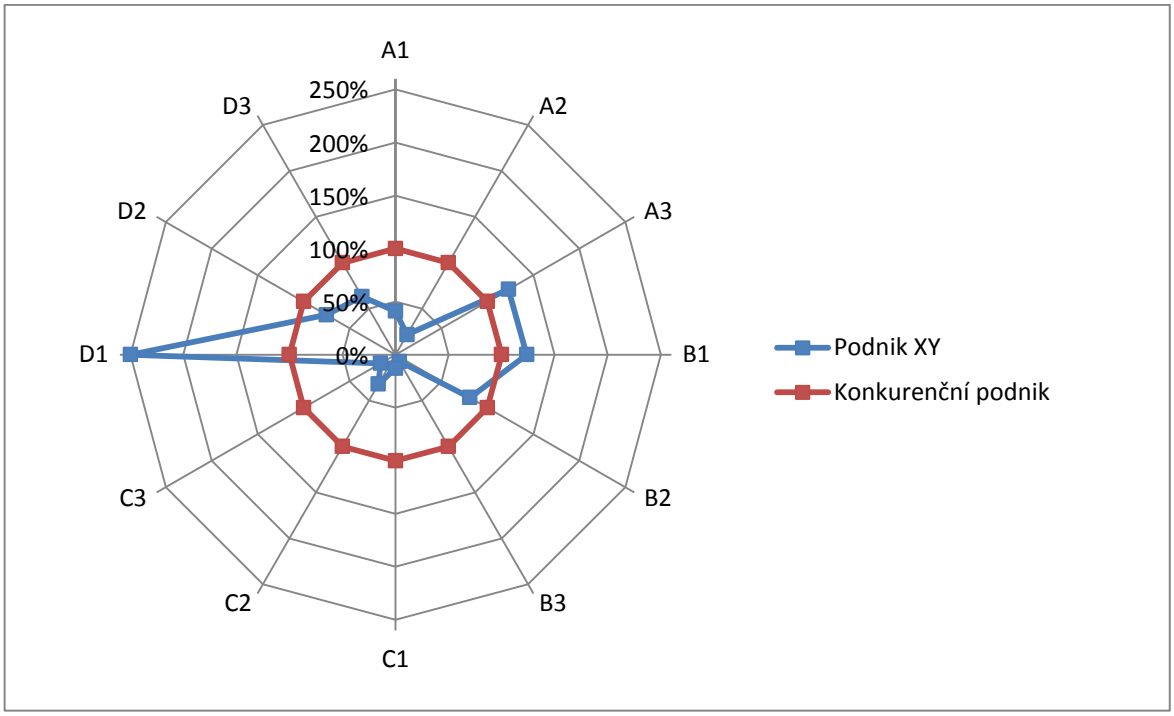

Obrázek 7 Spider analýza obou podniků v roce 2012

Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv podniku XY a konkurenčního podniku

Při srovnání základních poměrových ukazatelů podniku XY a konkurenčního podniku lze u některých hodnot vidět značné rozdíly. Například konkurenční podnik ve všech ukazatelích zadluženosti a aktivity zaostává, naopak u ukazatelů rentability výrazně převyšuje podnik XY. Také pohotová a hotovostní likvidita vykazuje vyšší hodnoty u konkurence. V běžné likviditě je mírně lepší podnik XY.

7.3 Analýza soustav ukazatelů

Pyramidový rozklad – na obr. 8 lze vidět pyramidový rozklad podniku XY v roce 2012. V prvních dvou sledovaných letech se hodnota ROE drží okolo 9% hranice. V roce 2011 se díky vyšším výnosům připadající na 1 Kč a rostoucí finanční páce, která byla způsobena vyšší zadlužeností, navýšila na 11 %. V roce 2012 lze pozorovat pokles čistého zisku a finanční páky, což způsobilo propad rentability na 6,8 %. Podnik by měl rozhodně využívat více cizích zdrojů, nespoléhat se jen na vlastní. Důkaz je možné vidět na roce 2011. Podrobnější pyramidový rozklad se nachází v příloze IX.

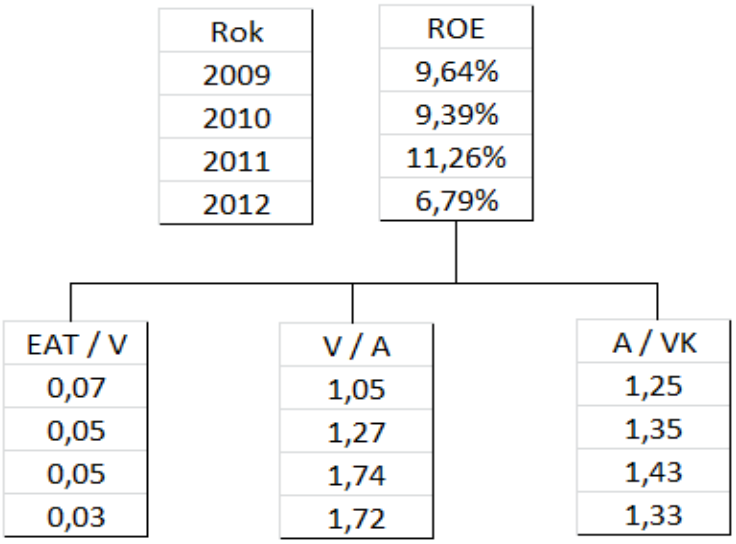

Obrázek 8 Pyramidový rozklad podniku XY

Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv podniku XY

7.4 Analýza souhrnných modelů hospodaření

Mezi nejznámější souhrnné modely hospodaření patří Z – skóre, Index IN a ekonomická přidaná hodnota.

7.4.1 Z – skóre

Tabulka 22 Analýza Z - skóre podniku XY

	Koeficient	2009	2010	2011	2012
ČPK / A	0,717	0,24	0,23	0,19	0,18
Nerozdělený zisk / A	0,847	0,51	0,48	0,45	0,52
EBIT / A	3,107	0,31	0,27	0,31	0,20
VK / CZ	0,42	1,76	1,20	0,98	1,29
T / A	0,998	0,98	1,18	1,61	1,65
Z - skóre		**3,80**	**3,36**	**3,53**	**3,84**

Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv podniku XY

Z – skóre dělíme do tří kategorií. Pokud je hodnota Z – skóre vyšším než 2,99 má firma uspokojivou finanční situaci, pokud se nachází v intervalu 1,81-2,99 má nevyhraněnou finanční situaci a při Z – skóre menším než 1,81 má velmi silné finanční problémy. Podnik

podle tohoto ukazatele má ve všech letech uspokojivou finanční situaci. Nejnižší hodnoty 3,36 dosáhl v roce 2010 díky vyššímu zadlužení oproti roku 2009. Propad však kompenzoval vyšší obrat aktiv o 0,2.

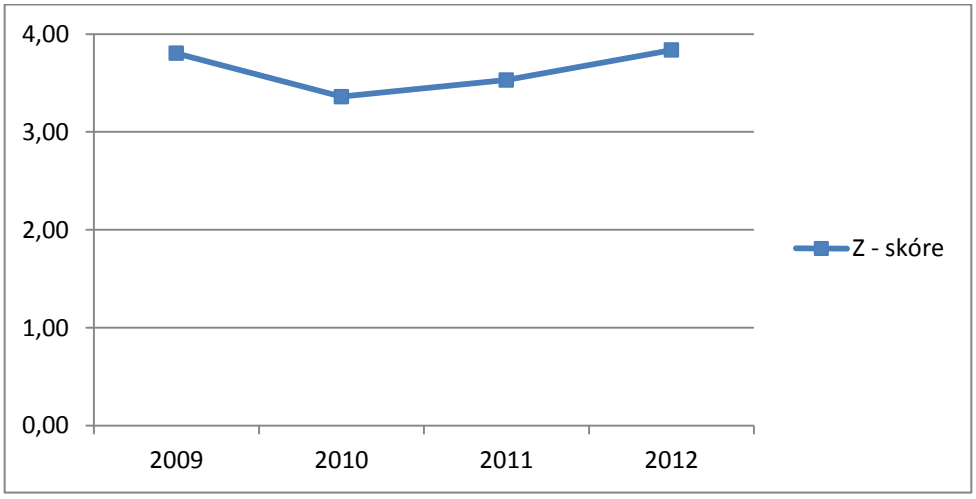

Obrázek 9 Meziroční srovnání ukazatele Z – skóre podniku XY

Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv podniku XY

7.4.2 Index IN99

Tabulka 23 Analýza podniku XY pomocí metody Index IN99

		2009	2010	2011	2012
A / CZ	-0,17	-0,89	-0,66	-0,57	-0,69
EBIT / A	4,573	0,45	0,40	0,45	0,30
Výnosy / A	0,481	0,50	0,61	0,84	0,83
OA / (Kr. Záv. + Kr. BÚ)	0,15	0,54	0,39	0,30	0,34
Index IN99	**-**	**0,60**	**0,74**	**1,02**	**0,77**

Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv podniku XY

Dosahuje-li index IN99 vyšší hodnoty jak 2,07, daná firma má kladnou hodnotu ekonomického zisku. Pohybuje-li se hodnota indexu IN pod 0,684, pak firma dosahuje záporné hodnoty ekonomického zisku. Šedá zóna je rozdělena do tří pásem. První je od 1,420 až 2,07. Jestliže firma dosahuje indexu v tomto rozmezí, znamená to, že podnik spíše tvoří hodnotu pro vlastníka. Při hodnotách 1,089 až 1,420 je situace nerozhodná a v pásmu hodnot 0,684 až 1,089 již převažují problémy a spíše netvoří hodnotu pro vlastníka. V tabulce lze vidět, že se hodnoty nacházely převážně v rozmezí 0,684 – 1,089. Podnik podle tohoto

ukazatele netvoří hodnotu pro vlastníky, což může znamenat neuspokojivou finanční situaci. Největší vliv na index IN99 měl podíl celkových výnosů na celková aktiva a také podíl celkových aktiv na cizí zdroje.

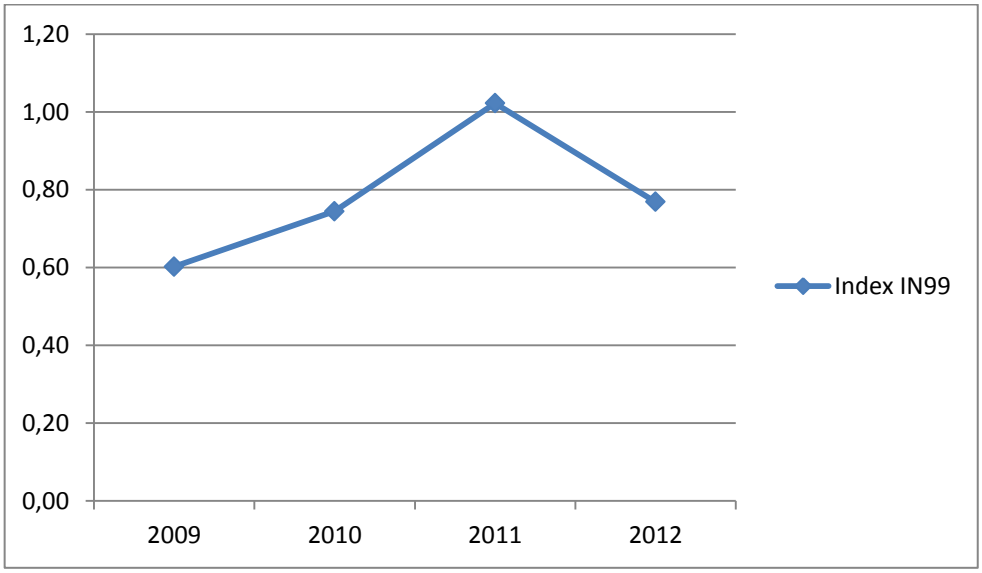

Obrázek 10 Meziroční srovnání ukazatele index IN99 podniku XY

Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv podniku XY

7.4.3 Ekonomická přidaná hodnota

Tabulka 24 Analýza ukazatele EVA podniku XY

	2009	2010	2011	2012
Vlastní kapitál v tis. Kč	4 064 662	4 497 025	4 800 836	5 180 683
Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)	9,64%	9,39%	11,26%	6,79%
re	3%	2%	2%	2%
EVA XY v tis. Kč	**269 972,14**	**332 352,50**	**444 481,28**	**248 046,34**

Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv podniku XY

Z tabulky je zřejmé, že analyzovaný podnik ve sledovaných letech vytvořil pro vlastníky hodnotu. Vývoj ukazatele EVA je velmi podobný celkovému vývoji podniku. V letech 2009 až 2011 každoročně vzrostl. Zatímco v roce 2012 zaznamenal pokles na úroveň roku 2009. Jak už bylo uvedeno dříve, příčina byla ve vysokých provozních nákladech a nižším čistém zisku, který se odrazil v rentabilitě vlastního kapitálu. U konkurence vidíme vývoj zcela opačný. Hodnota ukazatele v letech 2009 – 2011 klesala až do poměrně vysokých

záporných čísel, což bylo způsobeno zejména záporným výsledkem hospodaření. Načež se v roce 2012 dostal zpátky na úroveň roku 2009.

Tabulka 25 Analýza ukazatele EVA konkurenčního podniku

	2009	2010	2011	2012
Vlastní kapitál v tis. Kč	826 777	926 262	774 562	1 322 050
Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)	68,37%	10,74%	-19,59%	41,41%
re	3%	2%	2%	2%
EVA Konkurence v tis. Kč	**540 490,69**	**80 960,76**	**-167 191,24**	**521 047,00**

Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv konkurenčního podniku

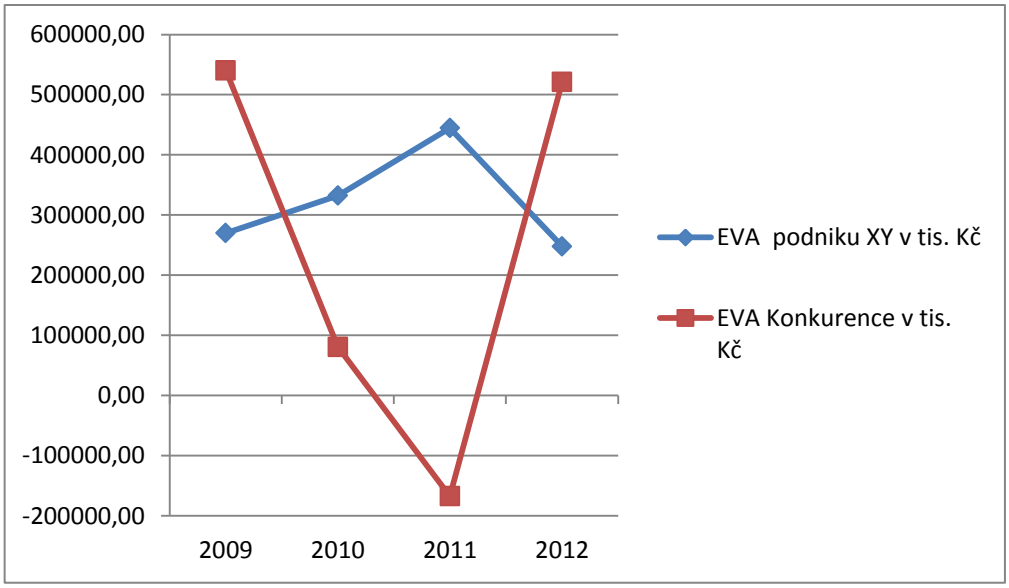

Obrázek 11 Meziroční srovnání ukazatele EVA obou podniků

Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv podniku XY a konk. podniku

8 ZHODNOCENÍ VÝSLEDKŮ PROVEDENÉ ANALÝZY A ZÁVĚREČNÁ DOPORUČENÍ

Na závěr se pokusím interpretovat výsledky finanční analýzy podniku XY za období 2009 – 2012, které by reálně měly vypovídat o hospodářské situaci. Na jejich základě se pokusím navrhnout konkrétní doporučení, která by měla mít pozitivní vliv na finanční situaci. Finanční analýza byla provedena na základě elementárních metod. K výpočtům a analýzám byly použity výroční zprávy podniku. Pro srovnání finanční situace jsem vybral konkurenční podnik, jehož hodnoty jsem taktéž získal z výročních zpráv.

8.1 Zadluženost

Z výše uvedené tabulky 12 je viditelné, že podnik XY preferuje spíše finanční stabilitu. Měl by se do budoucna zaměřit na vyšší využívání cizích zdrojů a navyšování celkových aktiv. Způsobilo by to pokles krytí dlouhodobého majetku vlastním kapitálem a přiblížení se k riskantnější strategii financování. Doporučuji zvýšit podíl zejména krátkodobých závazků, které pomohou přiblížit se k zlatému pravidlu financování. Jedná se například o využití krátkodobých bankovních úvěrů nebo dodavatelských úvěrů. S tím souvisí i investice do dlouhodobého majetku, se kterými by podnik měl i nadále pokračovat.

8.2 Likvidita

Podnik XY nemá výrazný problém s krytím krátkodobých zdrojů z oběžných aktiv resp. oběžných aktiv očištěných o zásoby. Velký problém vidím s hotovostní likviditou, tzn. krytím krátkodobých zdrojů krátkodobým finančním majetkem. Podnik má velmi málo nejlikvidnějších peněžních prostředků, tj. v bankách a v pokladně. Rozhodně by měl stáhnout část méně likvidních aktiv, např. vyinkasovat krátkodobé pohledávky od odběratelů a uložit je do banky např. na spořicí účet. Možností je také investice do cenných papírů, kde bude zajištěna rychlá likvidita, ale zároveň bude podniku poskytnut úrok za vložené prostředky, nebo např. prodat nevyužívaný dlouhodobý majetek.

Relativně pozitivně lze hodnotit vývoj čistého pracovního kapitálu. Podnik disponoval velkým množství těchto prostředků, které zajišťovaly vysokou finanční stabilitu, ale také malou výnosnost z těchto prostředků. Podniku bych doporučil opět vyšší využití krátkodobých závazků, více prostředků investovat do dlouhodobého majetku nebo na finančních trzích, například nákup státních spořících dluhopisů.

8.3 Rentabilita

Napříč zvyšujícím se tržbám za výrobky a služby, ukazatelé rentability vykázali klesající trend, způsobený zejména poklesem zisku v roce 2012, nárůstem tržeb a vlastního kapitálu. Nižší zisk byl způsoben také nižšími tržbami za prodej dlouhodobého majetku a materiálu a zvýšenými odpisy z dlouhodobého majetku.

Snížené hodnoty ukazatelů rentability však nevnímám zcela negativně, spíš naopak. Podnik dokázal přes úspěšný rok 2011 navýšit hodnoty tržeb v roce 2012, také díky nově příchozím zaměstnancům. Dle mého názoru nebude mít pokles zisku dlouhého trvání, podnik by se měl snažit nadále dlouhodobě navyšovat své tržby a také optimalizovat náklady spojené s provozem podniku, protože ty jsou příčinou nízkého zisku resp. ztráty. Dále by se podnik měl pokusit zvýšit ziskovou marži a pokračovat v navyšování obratovosti aktiv.

8.4 Aktivita

Nárůst ukazatele obratovosti aktiv ve sledovaném období lze hodnotit více než pozitivně. Nárůst byl způsoben zejména lepším využitím krátkodobých podnikových aktiv a zvýšeným zájmem od odběratelů. Podniku doporučuji nadále pokračovat ve stanoveném trendu, protože kladně ovlivňuje finanční situaci.

Problém vidím v ukazateli doby obratu pohledávek, kde by podnik mohl rychleji inkasovat pohledávky od odběratelů např. tím, že poskytne odběratelům skonto v případě zaplacení pohledávek do 5 dnů, nebo využitím faktoringu, kdy se podnik domluví s faktoringovou společností na odkupu krátkodobých pohledávek (zpravidla se splatností do 180 dnů). Faktoringová společnost se stává věřitelem a přebírá od podniku veškeré riziko. Doba obratu závazků je naopak docela nízká, podnik by se měl u svých dodavatelů pokusit vyjednat delší lhůtu pro splacení svých závazků. Nyní podnik vystupuje z pozice věřitele, protože platí své závazky dříve, než inkasuje své pohledávky. Lze však vysledovat pozitivní trend v těchto dvou ukazatelích.

8.5 Celkové hodnocení a doporučení

Podnik XY hodnotím jako velice stabilní podnik s dobrou perspektivou do budoucnosti, protože se u automobilového průmyslu očekává nárůst prodejů. Pozitivně hodnotím důraz na finanční stabilitu, méně pozitivně pak hladinu nejlikvidnějších prostředků a úroveň zadlužení. Podnik by měl více využívat cizích zdrojů, tím zvyšovat efektivnost a ziskovost.

Podniku se v mezidobí zvýšily odpisy způsobené nákupem zejména nových budov. Měl by zhodnotit využití starých budov a dalšího hmotného majetku. Prodejem by získal další prostředky, které by mohl uložit do banky a zajistit si tak potřebnou okamžitou likviditu.

ZÁVĚR

Hlavním cílem této bakalářské práce bylo zpracování základních poznatků týkajících se finanční analýzy a aplikování těchto poznatků na konkrétní podnik XY. Z výsledků následně posoudit úroveň finančního zdraví a navrhnout doporučení pro jeho další vývoj. Hodnocení podniku XY bylo provedeno na základě časového srovnání v letech 2009 až 2012. Pro lepší představu byly někteří ukazatele v rámci stejného časového období srovnány s ukazateli konkurenčního podniku.

Finanční stabilitu podniku XY lze celkově hodnotit velmi pozitivně. Od roku 2009 do roku 2011 lze sledovat nárůst hodnot všech důležitých ukazatelů. Pro podnik byl rok 2011 finančně velmi dobrý, zejména výše čistého zisku byla na rekordní úrovni. Avšak v roce 2012, i přes rekordní tržby, podnik stagnoval. Zejména z důvodu zvýšených osobních nákladů, které souvisejí s přijetím nových zaměstnanců a také narůstajícími odpisy za dlouhodobý hmotný majetek.

U poměrových ukazatelů lze vidět největší problém u hotovostní likvidity, která by měla být co nejdříve navýšena minimálně k hodnotě 0,2. Dále pak lze sledovat problém s dobou splatnosti závazků a pohledávek podniku XY. Podnik by se měl snažit domluvit s dodavateli na delší době splatnosti závazků a naopak tlačit své odběratelé, aby své závazky uhrazovaly, co nejdříve. Rentabilita podniku vykazovala do roku 2011 velmi dobré výsledky. Výraznější propad nastal v roce 2012. Byl způsoben zejména vysokými náklady, které snížily výsledný zisk. Lze věřit, že tento propad byl pouze krátkodobý jev. Zadluženost podniku je relativně malá, což má nepříznivý vliv rentabilitu. Lze jen doporučit vyšší využití cizího kapitálu.

Pro udržení a další zvýšení konkurenceschopnosti by měl podnik cíleně pracovat na svých slabých stránkách, pokusit se je eliminovat a přeměnit je na příležitosti. Také by podnik měl zapracovat na opatřeních, které by zabraňovaly výraznějšímu růstu provozních nákladů, které podniku snižují zisk.

Zpracováním kritické literární rešerše zabývající se finanční analýzou, analýzou finančního prostředí podniku XY, celkovým hodnocením finanční situace a navrhnutím závěrečných doporučení, byly splněny cíle bakalářské práce.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

BARAN, Dušan. *Finančno-ekonomická analýza podniku v praxi*. 1. vyd. Bratislava: Iris, 2006, 132 s. ISBN 80-89238-09-2.

DLUHOŠOVÁ, Dana. *Finanční řízení a rozhodování podniku: analýza, investování, oceňování, riziko, flexibilita*. 3., rozš. vyd. Praha: Ekopress, 2010, 225 s. ISBN 978-80-86929-68-2.

GRÜNWALD, Rolf a Jaroslava HOLEČKOVÁ. *Finanční analýza a plánování podniku*. Vyd. 1. Praha: Ekopress, 2007, 318 s. ISBN 978-80-86929-26-2.

HOLEČKOVÁ, Jaroslava. *Finanční analýza firmy*. Vyd. 1. Praha: ASPI, 2008, 208 s. ISBN 978-80-7357-392-8.

HRDÝ, Milan a Michaela HOROVÁ. *Finance podniku*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2009, 179 s. ISBN 978-80-7357-492-5.

HRDÝ, Milan a Michaela KRECHOVSKÁ. *Podnikové finance v teorii a praxi*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2013, 267 s. ISBN 978-80-7478-011-0.

KISLINGEROVÁ, Eva a Jiří HNILICA. *Finanční analýza: krok za krokem*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2008, xxiii, 135 s. ISBN 978-80-7179-713-5.

KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ a Karel ŠTEKER. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 2., rozš. vyd. Praha: Grada, 2013, 236 s. ISBN 978-80-247-4456-8.

LANDA, Martin. *Finanční plánování a likvidita*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, c2007, vi, 180 s. ISBN 978-80-251-1492-6.

LANDA, Martin. *Jak číst finanční výkazy: [analýza účetních výkazů, hodnocení finanční výkonnosti, měření efektivnosti investic : případové studie, příklady, koncepce podnikového účetního systému]*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2008, xv, 176 s. ISBN 978-80-251-1994-5.

LEE, Alice C, John C LEE a Cheng Few LEE. *Financial Analysis, Planning & Forecasting: Theory and Application*. 2nd Edition. Singapore: World Scientific Publishing, 2009, 1101 s. ISBN 978-981-270-608-9.

LMC. *Brose: Kariéra v Brose CZ* [online]. 2013 [cit. 2014-04-21]. Dostupné z: http://brose.jobs.cz/

MÁČE, Miroslav. *Finanční analýza obchodních a státních organizací: praktické příklady a použití*. 1. vyd. Praha: Grada, 2006, 155 s. ISBN 80-247-1558-9.

MARINIČ, Pavel. *Finanční analýza a finanční plánování ve firemní praxi*. Vyd. 1. V Praze: Oeconomica, 2008, 191 s. ISBN 978-80-245-1397-3.

MRKVIČKA, Josef a Pavel KOLÁŘ. *Finanční analýza*. 2. přeprac. vyd. Praha: ASPI, 2006, 228 s. ISBN 80-7357-219-2

RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 4., aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2011, 143 s. ISBN 978-80-247-3916-8.

SEDLÁČEK, Jaroslav. *Cash flow*. 2., aktualiz. vyd. Brno: Computer Press, 2010, vi, 191 s. ISBN 978-80-251-3130-5.

SEDLÁČEK, Jaroslav. *Finanční analýza podniku*. 2. aktualiz. vyd. Brno: Computer Press, 2011, v, 152 s. ISBN 978-80-251-3386-6.

SCHOLLEOVÁ, Hana. *Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy*. 1. vyd. Praha: Grada, 2008, 256 s. ISBN 978-80-247-2424-9.

Výroční zprávy konkurenčního podniku za roky 2009, 2010, 2011, 2012

Výroční zprávy podniku XY za roky 2009, 2010, 2011, 2012

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

A	Aktiva
BÚ	Bankovní úvěr
CK	Cizí kapitál
CZ	Cizí zdroje
ČPK	Čistý pracovní kapitál
DHM	Dlouhodobý hmotný majetek
DM	Dlouhodobý majetek
EAT	Earnings After Taxes (Výsledek hospodaření za účetní období – zisk po zdanění)
EBIT	Earnings Before Interest and Taxes (Výsledek hospodaření před zdaněním a nákladovými úroky)
EBT	Earnings Before Taxes (Výsledek hospodaření před zdaněním)
EVA	Ekonomická přidaná hodnota
IČO	Identifikační číslo organizace
OA	Oběžná aktiva
r_e	Náklady na vlastní kapitál
ROA	Rentabilita aktiv
ROCE	Rentabilita úplatného kapitálu
ROE	Rentabilita vlastního kapitálu
ROS	Rentabilita tržeb
SZZP	Sociální zajištění a zdravotní pojištění
VH	Výsledek hospodaření
VK	Vlastní kapitál
ZC	Zůstatková cena

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Pyramidový rozklad 27
Obrázek 2 Struktura aktiv 40
Obrázek 3 Struktura pasiv 42
Obrázek 4 Srovnání ukazatele míry zadluženosti u obou podniků 45
Obrázek 5 Meziroční změny vybraných ukazatelů likvidity podniku XY 46
Obrázek 6 Meziroční srovnání ukazatele ROE u obou podniků 48
Obrázek 7 Spider analýza obou podniků v roce 2012 51
Obrázek 8 Pyramidový rozklad podniku XY 52
Obrázek 9 Meziroční srovnání ukazatele Z – skóre podniku XY 53
Obrázek 10 Meziroční srovnání ukazatele index IN99 podniku XY 54
Obrázek 11 Meziroční srovnání ukazatele EVA obou podniků 55

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Struktura rozvahy 14
Tabulka 2 Průměrný počet zaměstnanců podniku XY 32
Tabulka 3 SWOT analýza podniku XY 34
Tabulka 4 Horizontální analýza aktiv podniku XY 35
Tabulka 5 Horizontální analýza pasiv podniku XY 36
Tabulka 6 Horizontální analýza výnosů podniku XY 37
Tabulka 7 Horizontální analýza nákladů podniku XY 38
Tabulka 8 Vertikální analýza aktiv podniku XY 39
Tabulka 9 Vertikální analýza pasiv podniku XY 41
Tabulka 10 Vertikální analýza výnosů podniku XY 42
Tabulka 11 Vertikální analýza nákladů podniku XY 43
Tabulka 12 Analýza zadluženosti podniku XY 44
Tabulka 13 Analýza zadluženosti konkurenčního podniku 45
Tabulka 14 Analýza likvidity podniku XY 46
Tabulka 15 Analýza likvidity konkurenčního podniku 47
Tabulka 16 Analýza rentability podniku XY 47
Tabulka 17 Analýza rentability konkurenčního podniku 48
Tabulka 18 Analýza aktivity podniku XY 49
Tabulka 19 Analýza aktivity konkurenčního podniku 49
Tabulka 20 Analýza produktivity práce podniku XY 50
Tabulka 21 Srovnání vybraných ukazatelů obou podniků v roce 2012 50
Tabulka 22 Analýza Z - skóre podniku XY 52
Tabulka 23 Analýza podniku XY pomocí metody Index IN99 53
Tabulka 24 Analýza ukazatele EVA podniku XY 54
Tabulka 25 Analýza ukazatele EVA konkurenčního podniku 55

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Horizontální analýza aktiv podniku XY

Příloha P II: Horizontální analýza pasiv podniku XY

Příloha P III: Horizontální analýza výnosů podniku XY

Příloha P IV: Horizontální analýza nákladů podniku XY

Příloha P V: Vertikální analýza aktiv podniku XY

Příloha P VI: Vertikální analýza pasiv podniku XY

Příloha P VII: Vertikální analýza výnosů podniku XY

Příloha P VIII: Vertikální analýza nákladů podniku XY

Příloha P IX: Pyramidový rozklad ROE podniku XY

PŘÍLOHA P I: HORIZONTÁLNÍ ANALÝZA AKTIV PODNIKU XY

	2009/2010		2010/2011		2011/2012	
	Absolutní změna v tis. Kč	**Změna v %**	**Absolutní změna v tis. Kč**	**Změna v %**	**Absolutní změna v tis. Kč**	**Změna v %**
AKTIVA CELKEM	**1019242**	**20,09%**	**792851**	**13,01%**	**1481**	**0,02%**
Dlouhodobý majetek	**199318**	**7,23%**	**296068**	**10,02%**	**485923**	**14,95%**
Dlouhodobý nehmotný majetek	**-1307**	**-70,80%**	**1268**	**235,25%**	**272**	**15,05%**
Software	-1307	-70,80%	1268	235,25%	272	15,05%
Dlouhodobý hmotný majetek	**200598**	**7,28%**	**294827**	**9,98%**	**485651**	**14,95%**
Pozemky	3152	25,16%	4467	28,48%	0	0,00%
Stavby	-29853	-4,01%	-26059	-3,65%	358993	52,19%
Samostatné movité věci a soubory movitých věci	287943	18,07%	162514	8,64%	12340	0,60%
Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	-62469	-14,92%	152079	42,71%	112493	22,14%
Oceňovací rozdíl k nabytému majetku	1825	12,50%	1826	14,29%	1825	16,66%
Oběžná aktiva	**821771**	**35,62%**	**497823**	**15,91%**	**-481507**	**-13,28%**
Zásoby	**312796**	**63,01%**	**397580**	**49,13%**	**-53835**	**-4,46%**
Materiál	182176	58,11%	154437	31,16%	-41897	-6,44%
Nedokončená výroba a polotovary	21781	42,63%	29755	40,83%	42729	41,63%
Výrobky	39619	91,37%	95272	114,81%	-43958	-24,66%
Zboží	69220	78,24%	118116	74,91%	-10709	-3,88%
Krátkodobé pohledávky	**429298**	**24,77%**	**157419**	**7,28%**	**-370774**	**-15,98%**
Pohledávky z obchodních vztahů	207339	20,46%	838656	68,69%	-452032	-21,95%
Pohledávky - ovládající a řídící osoba	227238	40,00%	-795346	-100,00%	235704	-
Stát - daňové pohledávky	-32152	-29,66%	14145	18,55%	-16661	-18,43%

Krátkodobé poskytnuté zálohy	315	14,01%	2051	80,02%	5104	110,62%
Dohadné účty aktivní	14752	64,61%	119854	318,90%	-144188	-91,58%
Jiné pohledávky	11806	65,29%	-21941	-73,41%	1299	16,34%
Krátkodobý finanční majetek	**79677**	**103,12%**	**-57176**	**-36,43%**	**-56898**	**-57,03%**
Peníze	-60	-7,99%	302	43,70%	-345	-34,74%
Účty v bankách	79737	104,22%	-57478	-36,79%	-56553	-57,26%
Časové rozlišení	**-1820**	**-17,81%**	**-1067**	**-12,70%**	**-2935**	**-40,03%**
Náklady příštích období	-1820	-17,81%	-1067	-12,70%	-2935	-40,03%

Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv podniku XY

PŘÍLOHA P II: HORIZONTÁLNÍ ANALÝZA PASIV PODNIKU XY

	2009 / 2010		2010 / 2011		2011 / 2012	
	Absolutní změna v tis. Kč	**Změna v %**	**Absolutní změna v tis. Kč**	**Změna v %**	**Absolutní změna v tis. Kč**	**Změna v %**
PASIVA CELKEM	**1 019 242**	**20,09%**	**792 851**	**13,01%**	**1 481**	**0,02%**
Vlastní kapitál	**432 363**	**10,64%**	**303 811**	**6,76%**	**379 847**	**7,91%**
Základní kapitál	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
Kapitálové fondy	**10 070**	**1,69%**	**-36 689**	**-6,06%**	**28 187**	**4,96%**
Ostatní kapitálové fondy	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků	10 070	-	-36 689	-364,34%	28 187	105,89%
Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
Zákonný rezervní fond, nedělitelný fond	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
Výsledek hospodaření z minulých let	**391 912**	**12,77%**	**222 295**	**6,43%**	**540 498**	**14,68%**
Nerozdělený zisk minulých let	391 912	12,77%	222 295	6,43%	540 498	14,68%
Výsledek hospodaření běžného účetního období	**30 381**	**7,75%**	**118 205**	**27,99%**	**-188 838**	**-34,94%**
Cizí zdroje	**606 145**	**62,66%**	**493 870**	**31,39%**	**-374 125**	**-18,10%**
Rezervy	44 168	19,62%	-172 462	-64,05%	-2 153	-2,22%
Ostatní rezervy	44 128	19,60%	-172 422	-64,04%	-2 153	-2,22%
Dlouhodobé závazky	**12 711**	**12,68%**	**48 079**	**42,56%**	**34 959**	**21,71%**
Závazky z obchodních vztahů	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
Odložený daňový závazek	12 711	12,68%	48 079	42,56%	34 959	21,71%
Krátkodobé závazky	**549 266**	**85,56%**	**618 253**	**51,90%**	**-406 931**	**-22,49%**
Závazky z obchodních vztahů	549 540	111,00%	24 065	2,30%	187 192	17,52%

Závazky ovládaná nebo ovládající osoba	0	-	190 535	-	-190 535	-100,00%
Závazky k zaměstnancům	7 678	36,55%	9 440	32,91%	3 546	9,30%
Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	5 772	55,18%	5 744	35,39%	-339	-1,54%
Stát - daňové závazky a dotace	2 688	38,86%	-3 911	-40,71%	3 037	53,33%
Dohadné účty pasivní	62 918	217,31%	337 438	367,30%	-370 565	-86,32%
Jiné závazky	-79 330	-99,72%	54 942	24310,62%	-39 267	-71,18%
Časové rozlišení	**-19 266**	**-46,88%**	**-4 830**	**-22,12%**	**-4 241**	**-24,95%**
Výnosy příštích období	-19 266	-46,88%	-4 830	-22,12%	-4 241	-24,95%

Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv podniku XY

PŘÍLOHA P III: HORIZONTÁLNÍ ANALÝZA VÝNOSŮ PODNIKU XY

	2009/2010		2010/2011		2011/2012	
	Absolutní změna v tis. Kč	**Změna v %**	**Absolutní změna v tis. Kč**	**Změna v %**	**Absolutní změna v tis. Kč**	**Změna v %**
Tržby za prodej zboží	2056	34,32%	12644	157,15%	3146	15,21%
Výkony	**2286100**	**45,94%**	**3924583**	**54,04%**	**171269**	**1,53%**
Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	2196910	43,94%	3862433	53,67%	299792	2,71%
Změna stavu zásob vlastní činnosti	89414	349,85%	61409	96,17%	-126591	-101,06%
Aktivace	-224	-15,15%	741	59,04%	-1932	-96,79%
Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu	**48455**	**105,90%**	**131204**	**139,26%**	**-121397**	**-53,85%**
Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	31875	1351,21%	81506	238,08%	-91373	-78,95%
Tržby z prodeje materiálu	16580	38,20%	49698	82,86%	-30024	-27,38%
Ostatní provozní výnosy	268485	285,96%	168424	46,48%	-170148	-32,06%
Výnosy z přecenění cenných papírů a derivátů	0	0,00%	13552	-	5616	41,44%
Výnosové úroky	-10426	-88,67%	-109	-8,18%	-810	-66,23%
Ostatní finanční výnosy	-184924	-100,00%	8347	0,00%	-8347	-100,00%
Celkové výnosy	**2409746**	**45,31%**	**4258645**	**55,11%**	**-120653**	**-1,01%**

Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv podniku XY

PŘÍLOHA P IV: HORIZONTÁLNÍ ANALÝZA NÁKLADŮ PODNIKU XY

	2009/2010		2010/2011		2011/2012	
	Absolutní změna v tis. Kč	**Změna v %**	**Absolutní změna v tis. Kč**	**Změna v %**	**Absolutní změna v tis. Kč**	**Změna v %**
Náklady na prodané zboží	1516	36,64%	10827	191,49%	3696	22,43%
Výkonová spotřeba	**1948252**	**53,54%**	**3874638**	**69,35%**	**87129**	**0,92%**
Spotřeba materiálu a energie	1603878	52,91%	2825652	60,96%	162891	2,18%
Služby	344374	56,70%	1068986	112,32%	-95762	-4,74%
Osobní náklady	**72964**	**14,72%**	**241417**	**42,46%**	**127331**	**15,72%**
Mzdové náklady	44910	12,37%	172115	42,19%	97746	16,85%
Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	23887	19,86%	60254	41,80%	30885	15,11%
Sociální náklady	4167	33,90%	9048	54,98%	-1300	-5,10%
Daně a poplatky	282	75,60%	125	19,08%	288	36,92%
Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	26010	6,95%	49194	12,29%	62471	13,90%
Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu	**46576**	**177,14%**	**129750**	**178,06%**	**-134072**	**-66,17%**
Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	30810	1969,95%	88099	272,13%	-108694	-90,22%
Prodaný materiál	15766	63,76%	41651	102,85%	-25468	-31,00%
Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období	19276	125,08%	-206515	-595,37%	199506	116,11%
Ostatní provozní náklady	414210	1439,48%	66289	14,96%	-248942	-48,88%
Náklady z přecenění cenných papírů a derivátů	0	0,00%	7765	-	13010	167,55%

Nákladové úroky	0	0,00%	3222	-	-2496	-77,47%
Ostatní finanční náklady	-150472	-64,08%	-82091	-97,33%	22884	1017,07%
Daň z příjmů za běžnou činnost	**751**	**0,70%**	**25819**	**23,78%**	**-42530**	**-31,64%**
splatná	14389	17,16%	-20517	-20,88%	-14192	-18,26%
odložená	-13638	-56,86%	46336	447,73%	-28338	-49,99%
Celkové náklady	**2379365**	**48,30%**	**4140440**	**56,67%**	**68185**	**0,60%**

Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv podniku XY

PŘÍLOHA P V: VERTIKÁLNÍ ANALÝZA AKTIV PODNIKU XY

(tisíc Kč)	2009		2010		2011		2012	
AKTIVA CELKEM	**5073097**	**100%**	**6092339**	**100%**	**6885190**	**100%**	**6886671**	**100%**
Dlouhodobý majetek	**2755967**	**54,3%**	**2955258**	**48,5%**	**3251353**	**47,2%**	**3737276**	**54,3%**
Dlouhodobý nehmotný majetek	**1846**	**0,0%**	**539**	**0,0%**	**1807**	**0,0%**	**2079**	**0,0%**
Software	1846	0,0%	539	0,0%	1807	0,0%	2079	0,0%
Dlouhodobý hmotný majetek	**2754121**	**54,3%**	**2954719**	**48,5%**	**3249546**	**47,2%**	**3735197**	**54,2%**
Pozemky	12530	0,2%	15682	0,3%	20149	0,3%	20149	0,3%
Stavby	743825	14,7%	713972	11,7%	687913	10,0%	1046906	15,2%
Samostatné movité věci a soubory movitých věci	1593795	31,4%	1881738	30,9%	2044252	29,7%	2056592	29,9%
Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	418575	8,3%	356106	5,8%	508185	7,4%	620678	9,0%
Oceňovací rozdíl k nabytému majetku	-14604	-0,3%	-12779	-0,2%	-10953	-0,2%	-9128	-0,1%
Oběžná aktiva	**2306911**	**45,5%**	**3128682**	**51,4%**	**3626505**	**52,7%**	**3144998**	**45,7%**
Zásoby	**496433**	**9,8%**	**809229**	**13,3%**	**1206809**	**17,5%**	**1152974**	**16,7%**
Materiál	313509	6,2%	495685	8,1%	650122	9,4%	608225	8,8%
Nedokončená výroba a polotovary	51094	1,0%	72875	1,2%	102630	1,5%	145359	2,1%
Výrobky	43363	0,9%	82982	1,4%	178254	2,6%	134296	2,0%
Zboží	88467	1,7%	157687	2,6%	275803	4,0%	265094	3,8%
Krátkodobé pohledávky	**1733215**	**34,2%**	**2162513**	**35,5%**	**2319932**	**33,7%**	**1949158**	**28,3%**
Pohledávky z obchodních vztahů	1013531	20,0%	1220870	20,0%	2059526	29,9%	1607494	23,3%
Pohledávky - ovládající a řídící osoba	568108	11,2%	795346	13,1%	0	0,0%	235704	3,4%
Stát - daňové pohledávky	108414	2,1%	76262	1,3%	90407	1,3%	73746	1,1%

Krátkodobé poskytnuté zálohy	2248	0,0%	2563	0,0%	4614	0,1%	9718	0,1%
Dohadné účty aktivní	22831	0,5%	37583	0,6%	157437	2,3%	13249	0,2%
Jiné pohledávky	18083	0,4%	29889	0,5%	7948	0,1%	9247	0,1%
Krátkodobý finanční majetek	**77263**	**1,5%**	**156940**	**2,6%**	**99764**	**1,4%**	**42866**	**0,6%**
Peníze	751	0,0%	691	0,0%	993	0,0%	648	0,0%
Účty v bankách	76512	1,5%	156249	2,6%	98771	1,4%	42218	0,6%
Časové rozlišení	**10219**	**0,2%**	**8399**	**0,1%**	**7332**	**0,1%**	**4397**	**0,1%**
Náklady příštích období	10219	0,2%	8399	0,1%	7332	0,1%	4397	0,1%

Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv podniku XY

PŘÍLOHA P VI: VERTIKÁLNÍ ANALÝZA PASIV PODNIKU XY

(tisíc Kč)	2009		2010		2011		2012	
PASIVA CELKEM	**5073097**	**100%**	**6092339**	**100%**	**6885190**	**100%**	**6886671**	**100%**
Vlastní kapitál	**4064662**	**80,1%**	**4497025**	**73,8%**	**4800836**	**69,7%**	**5180683**	**75,2%**
Základní kapitál	**9000**	**0,2%**	**9000**	**0,1%**	**9000**	**0,1%**	**9000**	**0,1%**
Kapitálové fondy	595000	11,7%	605070	9,9%	568381	8,3%	596568	8,7%
Ostatní kapitálové fondy	595000	11,7%	595000	9,8%	595000	8,6%	595000	8,6%
Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků	0	0,0%	10070	0,2%	-26619	-0,4%	1568	0,0%
Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku	900	0,0%	900	0,0%	900	0,0%	900	0,0%
Zákonný rezervní fond/ nedělitelný fond	900	0,0%	900	0,0%	900	0,0%	900	0,0%
Výsledek hospodaření z minulých let	**3067850**	**60,5%**	**3459762**	**56,8%**	**3682057**	**53,5%**	**4222555**	**61,3%**
Nerozdělený zisk minulých let	3067850	60,5%	3459762	56,8%	3682057	53,5%	4222555	61,3%
Výsledek hospodaření běžného účetního období	**391912**	**7,7%**	**422293**	**6,9%**	**540498**	**7,9%**	**351660**	**5,1%**
Cizí zdroje	**967338**	**19,1%**	**1573483**	**25,8%**	**2067353**	**30,0%**	**1693228**	**24,6%**
Rezervy	225098	4,4%	269266	4,4%	96804	1,4%	94651	1,4%
Ostatní rezervy	225098	4,4%	269226	4,4%	96804	1,4%	94651	1,4%
Dlouhodobé závazky	100261	2,0%	112972	1,9%	161051	2,3%	196010	2,8%
Závazky z obchodních vztahů	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Odložený daňový závazek	100261	2,0%	112972	1,9%	161051	2,3%	196010	2,8%
Krátkodobé závazky	**641979**	**12,7%**	**1191245**	**19,6%**	**1809498**	**26,3%**	**1402567**	**20,4%**

Závazky z obchodních vztahů	495085	9,8%	1044625	17,1%	1068690	15,5%	1255882	18,2%
Závazky ovládaná nebo ovládající osoba	0	0,0%	0	0,0%	190535	2,8%	0	0,0%
Závazky k zaměstnancům	21007	0,4%	28685	0,5%	38125	0,6%	41671	0,6%
Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	10460	0,2%	16232	0,3%	21976	0,3%	21637	0,3%
Stát - daňové závazky a dotace	6918	0,1%	9606	0,2%	5695	0,1%	8732	0,1%
Dohadné účty pasivní	28953	0,6%	91871	1,5%	429309	6,2%	58744	0,9%
Jiné závazky	79556	1,6%	226	0,0%	55168	0,8%	15901	0,2%
Časové rozlišení	**41097**	**0,8%**	**21831**	**0,4%**	**17001**	**0,2%**	**12760**	**0,2%**
Výnosy příštích období	41097	0,8%	21831	0,4%	17001	0,2%	12760	0,2%

Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv podniku XY

PŘÍLOHA P VII: VERTIKÁLNÍ ANALÝZA VÝNOSŮ PODNIKU XY

(tisíc Kč)	2009		2010		2011		2012	
Tržby za prodej zboží	5990	0,1%	8046	0,1%	20690	0,2%	23836	0,2%
Výkony	**4975904**	**93,6%**	**7262004**	**94,0%**	**11186587**	**93,3%**	**11357856**	**95,7%**
Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	4999983	94,0%	7196893	93,1%	11059326	92,3%	11359118	95,7%
Změna stavu zásob vlastní činnosti	-25558	-0,5%	63856	0,8%	125265	1,0%	-1326	0,0%
Aktivace	1479	0,0%	1255	0,0%	1996	0,0%	64	0,0%
Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu	**45757**	**0,9%**	**94212**	**1,2%**	**225416**	**1,9%**	**104019**	**0,9%**
Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	2359	0,0%	34234	0,4%	115740	1,0%	24367	0,2%
Tržby z prodeje materiálu	43398	0,8%	59978	0,8%	109676	0,9%	79652	0,7%
Ostatní provozní výnosy	93890	1,8%	362375	4,7%	530799	4,4%	360651	3,0%
Výnosy z přecenění cenných papírů a derivátů	0	0,0%	0	0,0%	13552	0,1%	19168	0,2%
Výnosové úroky	11758	0,2%	1332	0,0%	1223	0,0%	431	0,0%
Ostatní finanční výnosy	184924	3,5%	0	0,0%	8347	0,1%	0	0,0%
Celkové výnosy	**5318223**	**100%**	**7727969**	**100%**	**11986614**	**100%**	**11865961**	**100%**

Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv podniku XY

PŘÍLOHA P VIII: VERTIKÁLNÍ ANALÝZA NÁKLADŮ PODNIKU XY

(tisíc Kč)	2009		2010		2011		2012	
Náklady na prodané zboží	4138	0,1%	5654	0,1%	16481	0,1%	20177	0,2%
Výkonová spotřeba	**3638749**	**73,9%**	**5587001**	**76,5%**	**9481639**	**82,8%**	**9548768**	**82,9%**
Spotřeba materiálu a energie	3031380	61,5%	4635258	63,4%	7460910	65,2%	7623801	66,2%
Služby	607369	12,3%	951743	13,0%	2020729	17,7%	1924967	16,7%
Osobní náklady	**495573**	**10,1%**	**568537**	**7,8%**	**809954**	**7,1%**	**937285**	**8,1%**
Mzdové náklady	363004	7,4%	407914	5,6%	580029	5,1%	677775	5,9%
Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	120278	2,4%	144165	2,0%	204419	1,8%	235304	2,0%
Sociální náklady	12291	0,2%	16458	0,2%	25506	0,2%	24206	0,2%
Daně a poplatky	373	0,0%	655	0,0%	780	0,0%	1068	0,0%
Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	374344	7,6%	400354	5,5%	449548	3,9%	512019	4,4%
Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu	**26293**	**0,5%**	**72869**	**1,0%**	**202619**	**1,8%**	**68457**	**0,6%**
Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	1564	0,0%	32374	0,4%	120473	1,1%	11779	0,1%
Prodaný materiál	24729	0,5%	40495	0,6%	82146	0,7%	56678	0,5%
Změna stavu rezerv a opravných položek a komplexních nákladů příštích období	15411	0,3%	34687	0,5%	-171828	-1,5%	27678	0,2%

Ostatní provozní náklady	28775	0,6%	442985	6,1%	509274	4,4%	260332	2,3%
Náklady z přecenění cenných papírů a derivátů	0	0,0%	0	0,0%	7765	0,1%	20775	0,2%
Nákladové úroky	0	0,0%	0	0,0%	3222	0,0%	726	0,0%
Ostatní finanční náklady	234813	4,8%	84341	1,2%	2250	0,0%	25134	0,2%
Daň z příjmů za běžnou činnost	107842	2,2%	108593	1,5%	134412	1,2%	91882	0,8%
splatná	83855	1,7%	98244	1,3%	77727	0,7%	63535	0,6%
odložená	23987	0,5%	10349	0,1%	56685	0,5%	28347	0,2%
Celkové náklady	**4926311**	**100%**	**7305676**	**100%**	**11446116**	**100%**	**11514301**	**100%**

Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv podniku XY

PŘÍLOHA IX: PYRAMIDOVY ROZKLAD ROE PODNIKU XY

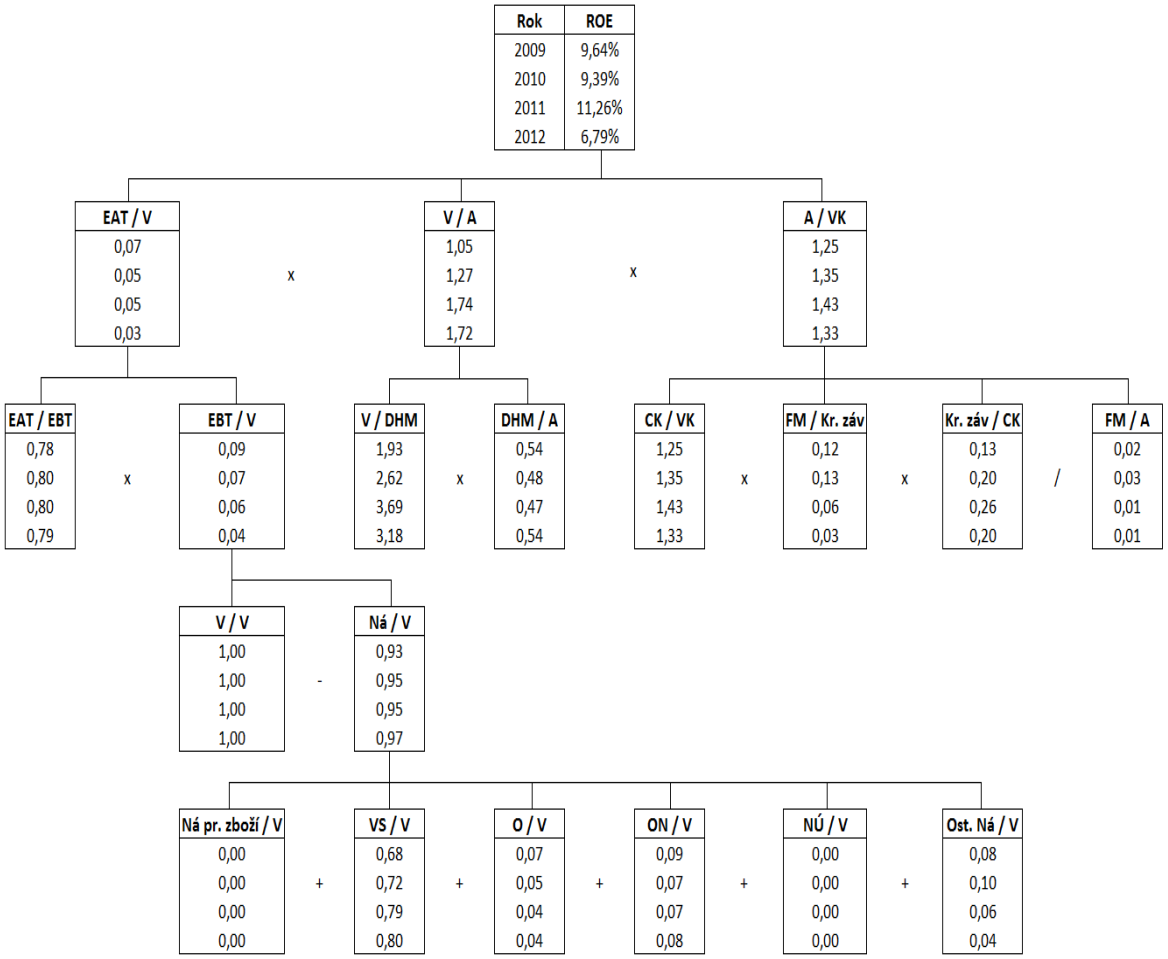

Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv podniku XY